

Български Книжици.

пОВРЕМЕННО СПИСАНІЕ

НА

Българскѣ-тѣ Книжници.

Урежда са

ОТЪ

ДИМИТРИЙ МУТЬЕВЪ.

№ 2

ЧАСТЬ ПРВА.

Іануарни: Книжка втора.

Съдръжаніе:

- I Продълженіе отъ Житіе-то св. Кирилла.
- II Чини въ царуване-то на Іоанна I Цесарь.
- III Троаки и Ангелица Стихотвореніе.
- IV Съвременна летопись.

Цариградъ-Галата.

у Книгопечетницата на Д. Цанкова и В. Миркова.

ИЗВѢСТІЕ

ОТЪ

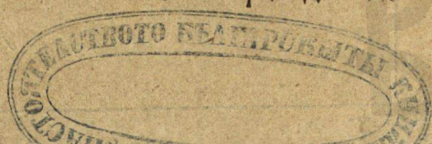
НАСТОЯТЕЛИТѢ НА БЛЪГ. КНИЖИЦИ.

Онѣмъ лица, кои-то сѣ дали (споредъ извѣстїе-то на ланскїмъ Мѣсецословъ) или ще дадѣтъ отъ беднашъ десетъ тѣрски лири, ще земѣтъ до дѣ сѣ живи безъ плата Българскитѣ книжици и по едно тѣло отъ сѣка книга дѣто сѣ издаде отъ Българската книжнина.

Онѣмъ лица, които сѣ дали или ще дадѣтъ отъ беднашъ петъ тѣрски лири, ще земѣтъ годѣ сѣ живи сѣхъ половина заплата Българскитѣ книжици и по едно тѣло отъ сѣка книга дѣто сѣ издаде отъ Българската книжнина.

Онѣмъ лица, кои-то сѣ дали или ще дадѣтъ отъ беднашъ една лира ще земѣтъ до дѣ сѣ живи безъ плата по едно тѣло отъ Мѣсецословътъ на Българската Книжнина, и ако щѣтъ, могатъ да земѣтъ и Българскитѣ книжици сѣ едно меджидїе среб. по доло отъ цѣната мѣ. — За сѣка другъ книга която ще сѣ издаде отъ Българ. Книжнина ще имъ сѣ извѣстѣва сѣхъ сѣщата книга сѣхъ какъва цѣна могатъ да ѿ земѣтъ.

Бѣто имаше надѣжба, че пощата ще зема по 20 лари на книжата, цѣната вѣше сѣ отрѣдила споредъ какъ-то сѣ извѣсти ѱ прѣвата книжка. Пощата сега не рачи да зема по малко отъ два гроша и за това сега сѣ промѣнава онаѣ цѣна както за по възъ, така и за въ Цариградъ. И така цѣната на Българскитѣ Книжици сега ще бѣде споредъ както в казано ѱ задната коричкана таѣ Книжка.

№ 2

Базгарскы Книжици.

ЧАСТЬ I.

1858. ІАНУАРИЯ.

КНИЖКА ВТОРА.

ЖИТІЄ СВЕТИ-КЛИМЕНТОВО.

Преводъ отъ А. П. З. Управитель-отъ на
Болгарско-то училище и Настоятель-отъ
на Базгар. църковь въ Цариградъ.

(Продълженіе отъ 1 Книжка страница 14.)

И, по великъ Светополкъ беше робъ на женски-те сладостра-
стіа и се валаше въ тина-та на гнѣсни-те дѣла, известно беше що
той не тѣа се согласуваше съ Меводіа, що го възбранаваше отъ
дѣшепагѣвни-те насажденіа, но съ тѣе, що мѣ отварае широ-
ка врата конъ страсти-те. Тоа, що измисли вънеміа, начал-

Часть I.

НИКЪ-ОТЪ НА БЕЗЗАКОННА-ТА ВРЕСЬ, ЗА ДА ПРИВЛЕЧЕТЪ ПОВЕЩЕ УЧЕНИЦИ НА СВОЯ СТРАНА, ТОА ИСТО ИЗНАЙДЕ И БЕЗЪМНИЙ-ОТЪ РОДЪ ФРЕНСКИЙ, СИРЕЧЬ СЕ ДА ПРОЩАВАТЪ И РАЗРЕШВАТЪ НА ГРЕШНИ ТЕ ЧОВЕЦИ, СТИГАТЪ ТОЛКИ ТІЕ ДА ПРИИМАВЪТЪ ЛОЖНО-ТО НИМЪ УЧЕНІЕ; И НИМЪ ПОЗВОЛАВАЕ НЕЧЕСТО ДА ЖИВЕАТЪ, ТОЛКО ОНИ ДА ПОДДЪРЖВАВЪТЪ КРИВО-ТО НИМЪ МЪДРОВАНИЕ. ТІЕ СЪЩО ТАКА ПРАВЕА, КАКО КОГА НЕКОН СЕ ЗАВМАВЪТЪ МЕДЪ СЕБЕ, И ЕДЕНЪ ОТЪ НИХЪ ДАВАТЪ НА ДРУГИЙ-ОТЪ ГНОЙ, А ПАКЪ ТОЙ НЕМЪ КАЛЪ. И ОНИ СЕ ДОСТОЙНИ ЗА ПОДОВНО СРАВНУВАНЕ; ИБО И ТЪРГОВІА-ТА НИМЪ Е ГНОСНА И ЦЕНА-ТА ПОГАНА. И ТАКА СВЕТОПОЛКЪ, ВИДЕВШИ РАЗВРАТЕНЪ ОТЪ ЕРЕТИЦИ-ТЕ, КОИ НА СЕ МЪ РАЗРЕШУВАЕ, СЛОВА-ТА МЕФОДИОВИ НЕ ТОЛКО НЕТЪШЕ ДА СЛУШАТЪ, НО И НАПРОТИВЪ БРАЖДЕНО БЕШЕ РАСПОЛОЖЕНЪ КОНЪ НЕГО: ИБО, КАКО ЦО СВЕДОЧИТЪ СЛОВО-ТО БОЖІЕ: МЪРЗОСТЬ ГРЕШНИКЪ ВЛАГОЧЕСТИЕ. МЕФОДИЪ, ЗА ДА ГО ДОНЕСЕТЪ НА ИСТИННИЙ ПОТЪ, УПОТРЕБИ И КРОТКИ И УСТРАШИТЕЛНИ СЛОВА, НО СЕ НАПРАЗНО. ОТЪ ЕДНА СТРАНА ТОЙ МЪ ДОКАЗУВАШЕ ОТЪ СВЕЩЕННО-ТО ПИСАНИЕ ПРАВИЙ-ОТЪ РАЗУМЪ НА ИЗВЕСТНИЙ-ОТЪ ДОГМАТЪ, И МЪ ЗАПОВЕДУВАШЕ ДА ВНИМАВАТЪ, ЗАЩО ОНО (СВЕЩЕННО-ТО ПИСАНИЕ) Е ЖИВОТЪ И СПАСЕНИЕ: ИБО И САМЪ ГОСПОДЬ УЧИТЪ, ЦО БЪ ИСПИТАНИЕ-ТО НА СВЕЩЕННО-ТО ПИСАНИЕ ЛЕЖИТЪ ЖИВОТЪ-ТА. И ПРОРОКЪ ИСАІА НИ ЗАПОВЕДУВАТЪ ДА ЦЪРПИМЕ ВОДА НЕ ОТЪ ТИНА-ТА ЕРЕТИЧЕСКА, НО ОТЪ СПАСИТЕЛНИ-ТЕ ИСТОЧНИЦИ. А ПАКЪ ОТЪ ДРУГА СТРАНА-МЕФОДИЪ ЗА ДА УСТРАШИТЪ СВЕТОПОЛКА МЪ КАЖУВАШЕ: ЦО, АКО ПОСЛУШАШИ ЕРЕТИЦИ-ТЕ, И СЕБЕ СИ ТЪА РАЗВРАТИШИ И ПОДДАННИЦИ-ТЕ СВОИ: ИБО НЕЧЕСТИЕ-ТО, АКО И ДА ПРОЦВЕТАВАТЪ НА МЪРВА (МАЛО) ВРЕМЕ, НО БЪРГО ИЗЧЕЗНУВАТЪ, ЗА ДА СЕ СОЧУВАВЪТЪ БЛАГОЧЕСТИВНИ-ТЕ ОТЪ ЗЛО-ТО. ТАКА ИМАТЪ ДА СЕ СЛУЧИТЪ, БЕЛЕШЕ МЕФОДИЪ, СО СВЕТОПОЛКА, КАКО И ЦО СЕ СЛУЧИ; ИБО, ДОГДЕ БЕШЕ ЖИВЪ МЕФОДИЪ, НИ СВЕТОПОЛКЪ ИЗЛИ АДЪ-ОТЪ СЪРДЕЧЕНЪ, НО СКРИВАШЕ ВАСИАНСКЪ-ОТЪ МЕДЪ ОЙЦА-ТА АСПИДОСИ,

ни правосѣдїе-то Божїе не простре на него своя-та рака, но обаче имаше лѣжк-отъ напращенъ (обтегнатъ) и мечъ-отъ обниженъ; но чѣре не беше испустило стрѣла-та въ сѣрце-то непрїателско, нито прикасаваше (правосѣдїе-то) рока-ти си до рана-та Светополкова. Но кога, по смърть-та Мефодїева, зао-то (врьсѣ-та) се ави со се-та своя сила, безъ да покриватъ стидливостъ-та съ покривало и со личина, но, како некоя бѣдница безобразна, отложи секой срамъ, и повдигна гоненїе на православни-те, тога и Богъ положи на Светополка своя-та карателна десница. Но се тоа после се сви, а тога Мефодїѣмъ предказа на князь-отъ своя-та смърть, коя-то по три дни имаше да се свѣтъ. Овѣмъ предкажѣванье беше, ми се чинитъ, како некоя подтвърдѣванье на чисти-те совѣти и наставленїа, що мѣ даваше Светополкъ. И ако предкажѣванье-то негово, кое-то и се сви, показѣваше, що онъ иматъ даръ пророческій, и що онъ отъ Светаго Дѣха прїемаъ просвѣщенїе да предвидитъ бѣдѣше-то, несомненно е, що и проповѣдѣмо-то отъ него ученїе дѣховно и богодѣховенно беше. Кога Мефодїѣмъ виде да мѣ се привлижѣвуть кончини-та, повика ученици-те си, и, подражаващи Апостола Павла или по харно да рече Самомѣ Исхсѣ, имъ даде последни-те свои наставленїа и подкрепленїа въ право-то ученїе. При тоа онъ остави добро наследїе на скон-те дѣховни чеди: Сакате ли да знаете коя е тоа наследїе? Оно е слово-то Божїе, кое-то повожделенно е отъ зла-то и драгоценнїй камень, и премѣдрость-та, коя-то по харно е да ѿкупѣватъ чловеки, отколи да купѣватъ зла-то и сребро. Видѣхте ли, о сѣрца мои, имъ казѣваше онъ на ученици-те, големо-то озлобленїе на еретици-те, кои-то, изменѣващи слово-то Божїе, со секой начинъ гледають да напивають люди-те съ можно-то и приначено ученїе. Тѣ еретици две средства употребявають за да въве-

ЧАТЪ ЧОВЕЦИ-ТЕ ВЪ ПРИМКИ-ТЕ СВОИ, А ИМЕННО: ПРОСТОДЪШНИ-
ТЕ СО УБЕЖДЕНІЯ, А БОЛЪВАНІИ-ТЕ СО ПЛАШЕНЬЕ. НО, А СЕ НАДЕМЪ, ЩО ВА-
ШИ-ТЕ ДЪШИ ДА МОЖАТЪ ДА ПРОТНВОСТОЯТЪ НА ОВЕ-ТЕ ТІЯ КОВАР-
СТВА: ЩО НИТО ОТЪ УБЕЖДЕНІЯ-ТА НИМЪ ДА СЕ ПРЕКЛОНЯТЪ; НИТО
ОТЪ СЪЕТНО-ТО ПЛАШЕНЬЕ ДА СЕ УЛОВЯТЪ: ИБО СТЕ УТВЪРДЕНИ НА
КАМЕНИ АПОСТОЛСКАГО ИСПОВЕДАНІЯ И УЧЕНІЯ. ВЪРЪСЪ КОЙ-ТО БНДЕ-
ЩИ СОЗДАНА ЦЪРКОВЪ-ТА ХРИСТОВА, БРАТА АДОВА НЕ ОДОЛЪЮТЪ
ЕЙ; ИБО ВЕРЕНЪ Ъ ОБЕЩАВЪСЯ: ЩО НИКАКОВЪ СТРАХЪ НЕ МОЖЕТЪ
ДА ПОКОЛЕБАТЪ СТОЛПОВИ-ТЕ СЪРДЕЧНИ, И ЩО ХРИСТОСЪ ВЕЛИТЪ “ НЕ
УБОЙТЕСЯ ОТЪ УБИВАЮЩИХЪ ТѢЛО, ДЪШЪ ЖЕ НЕ МОГЪЩИХЪ ОДО-
БИТИ.” ТОГО РАДИ ВЪС СТЕ ДЪЖНИ ДА УТВЪРДЪВАТЕ ДРЪГИ-ТЕ
ЗА ДА ХРАНАТЪ ЗАЛОГЪ-СТЪ, ЩО СМЕ ПРІЯЛИ ОТЪ АПОСТОЛИ-ТЕ И
СВѢТИ ОТЦИ; ЗАЩО ТЪЯ НИ ГО ПОСАКАЕТЪ ВЪ ДЕНЬ ВОЗДААНІЯ. ОБЕ
ВИ ПРЕДКАЖЪВА И СО ПРЕДКАЖЪВАНЬЕ-ТО Ъ НАПРАВНЪХЪ ДА СТЕ ПО-
БННИ ГРЕХЪ. ВАКО И ХРИСТОСЪ ЩО РЕЧЕ ЗА ЕВРЕИ-ТЕ: АКО НЕ
БЕХЪ ДОШОЛЪ И НЕ БЕХЪ НИМЪ ГОВОРИЛЪ, ТОГА ГРЕХЪ НЕ ТЪЯ ИМАЕ
ЧИСТЪ БСМЪ ОТЪ КРОВЕ ВАШЕА. НЕ СЪМЪ ПРАТЕНЪ ДА ВИ ГОВОРА,
НО, КАКО ЩО ВЕЛИТЪ ІЕЗЕКІАЛЪ, ДѢЛО СТРАЖАРЪ ИСПОЛНИХЪ.
СМОТРИТЕ КАКО ОПАСНО ХОДИТЕ, НЕ АКО НЕМЪДРІИ, НО АКО ПРЕ-
МЪДРІИ, И ВСАЧЕСКИ ОХРАНЯВАЙТЕ СЪРЦА-ТА ВАШИ И НА БРАТІА-
ТА ВАШИ; ИБО ИМАТЕ ДА ХОДИТЕ ПОМЕДЪ СЪТИ И КОВИ: ЗАЩО
ПО СМЪРТЪ-ТА МОА ТЪЯ БЛЕВАТЪ ПОМЕДЪ ВАСЪ ЛЮТИ БЪАЦИ, КОИ-
ТО, НЕИМЪЩЕ СЪЖАЛЕНІЕ ЗА СТАДО-ТО ХРИСТОВО, ТЪЯ СЕ СТАРАВАТЪ
ДА ТЪГНАТЪ НАРОДЪ-ОТЪ ПО ДИРА-ТА СВОА, КОНИХЪ-ТО ВЪС СЪ
ТВЪРДА ВЕРА ТРЕВЕТА ДА СЕ ПРОТНВИТЕ. СІА ЗАПОВЕДЪВАТЪ ВАМЪ
ПАВЕЛЪ ЧРЕЗЪ МЕНЕ. А ИЖЕ НАДЪ ВСЪАМИ БОГЪ И ОТЕЦЪ И ОТЪ
НЕГО ПРЕЖДЕ ВЪВЪХЪ БЕЗОТРАСТНО РОЖДЕСЯ СЫНЪ И ДЪХЪ СВЪТЫИ,
ИЖЕ ОТЪ ОТЦА ИСХОДИТЪ ДА НАСТАВАТЪ ВАСЪ НА ВСАКЪ ИСТИНЪ И
ВЪ МОЮ ПОХВАЛЪ НЕПОРОЧНИ ДА ПРЕСТАВАТЪ ВАСЪ ВЪ ДЕНЬ СЪ-
ДА. ПОЩО КАЖА НА УЧЕНИЦИ-ТЕ СИ ОБЪЕ И МНОГО ДРЪГИ ПОДОВНИ

настабленіа, предаде дѣхъ-отъ свой на Ангели-те, хранители-те и служители-те свои.

Двадцѣтъ и четирѣ години носи Меѳодіа Прхѣрейскій-отъ санъ со големо отанчѣе и полза, и съ големъ тѣдъзъ и подѣнъзъ устрои не тоако свое-то спасеніе, но и на другѣ-те; нбо онъ се-та животь своа полагааше за обща полза. Тоа свидѣтелствѣ-ваеътъ и многѣ-те священници, дѣакони и подѣакони, що остави по смърть-та своа во епархїа-та си, и тѣе се собирае до дѣ-сте мина. Ако толко църковнослужители-те, що се поазѣвае отъ ученіе-то негово, беа толко много, колко уще побетѣе требеше да бѣдатъ мирани-те, секой можетъ да разѣумеътъ.

Медѣъ си-те овїе ученици Меѳодіеви първо место занимаваше Гераздъ, коєго Меѳодіа, кога предвидѣ ѹмирачка-та своа, го рѣкоположи Прхѣпископъ Моравскій. Но вѣрно-то полчище еретическо не можеше да стѣрпитъ, що и по смърть-та Меѳодіева да иматъ живаго противоворца, и за тоа вслѣчески се стараеъше да низвергнетъ и озабнитъ Геразда: поради тоа, що житіе-то негово не бѣше согласно съ нхно-то, и стѣзи-те негови не беа подобни съ нхни-те, и зашо обличаеъше погрѣшки-те нмъ. И за тоа ако да го оставеа живъ, тога за нхъ тѣа оживееше вторій Меѳодіа; поради тѣа онъ вдигнае отъ него Прхѣпископска-та властъ, и а даѣа некоємѣъ Вихникѣъ, кой-то до гѣша бѣше напоєнъ отъ ересь-та, и другѣ ѹмевше да напою-ватъ, зашо бѣше го и предааъ Меѳодіа на проклетіе со се-то привѣржено къ немѣъ сворище. И такоєго человека возведеоха на престолъ-отъ, или по добре да речемъ престолъ-отъ собора ради него, престолъ-отъ, кой-то колко чрезъ Меѳодіа се прослави, и се отанчѣваше предъ си-те другѣ, толко чрезъ Вихника падна въ глѣбоко безславіе. Съ такєвъ начинъ Вихникъ, по-що отна беззаконно епископскій-отъ престолъ, и несправедливо

си усвои тѣдѣа честь, и внесе грабнтелство; а того, що беше отъ Бога призванъ наснаственнo искошка. Тога вресъ-та крена глава и начала да лавѣ и да нападатъ противъ православнѣи-отъ сонмъ на ученици-те Иѳодіоби, и да имъ казѣватъ: бѣе, ѳре побетѣе сте располжени на смърделни-те бекѣе и мъртви те слова Иѳодіоби, и не се совдинавате съ живѣи-отъ Архїепископъ, и не исповедѣвате Сына отъ Отца рождена, и Дѣха отъ Сына исхѣдѣща. На темъ православни-те чрезъ Горазда и Канмента така рекоу: Иѳодїа ѳре е живъ, како що велѣтъ самъ Господъ: вѣрѣѣѣи во Иа, аще и ѳмреть, живъ бѣдетъ; и въ дрѣго место: Богъ бесѣдѣтъ съ Ираамоу, Исаакоу и Иакобѣмъ акже съ живими, а не мертвыми: И така въ що погрешаваме, ако почитаме въ Бѣѣ Живѣщаго Учѣтеля нашего, кой-то дѣховно присѣтѣствѣватъ съ нами и совѣдѣватъ и побѣдѣватъ за насъ? А како за нова-та бѣра баша, кой-то ни отъ Свѣщенно-то Писанїе се потѣврѣдаватъ, ни отъ свѣти отци е составена, мнѣ не можеме да ѿ прїимѣме, бѣеѣи се да не падѣме подъ анаѣема; ибо Павелъ ѣвно ѣнкатъ: аще кто вамъ благоѣѣтитъ паче, еже прїаѣте анаѣема да бѣдетъ. Ыстина мнѣ казѣваме Дѣхъ Сына, како що казѣваме и Дѣхъ живота и истины, спорѣдъ ѳченїе-то Христово, такоже вѣрѣваме и исповедѣваме, що Дѣхъ е ѳмъ Христовъ; но Дѣхъ Свѣтѣи да исхѣдитъ отъ Сына ни сме се наѳчнѣе отъ нѣкого, ни тѣа се наѳчнѣе, ни пакъ се отриѣаваме отъ бѣра-та, прїнѣмаѣщи ложно ѳченїе, и така по лоши отъ не вѣрни-те да станѣме. Не, тако ми благоѣатно-то освѣщенїе Свѣтаго Дѣха. Напрѣтивъ мнѣ вѣрѣваме, що Дѣхъ Свѣтѣи исхѣдитъ отъ Отца, и що неговъ ѣновѣникъ и прѣѣѣдѣтель е Отецъ. Ыстина Свѣтѣи Дѣхъ е сѣѣственъ и Сынъ, како ѣдиноѣѣенъ немъ, и чрезъ него подаѣѣмїи на достѣѣни-

те за да Го прїиматъ; но друго значитъ нсхожденїе, друго подаиїе: нбо първо-то слово показватъ образъ битїа и прсвѣиїа Свѣтаго Дѹха; како за Сына що казѹваме, що Онъ е рожденъ отъ Отца, така и за Свѣтаго Дѹха казѹваме, що Онъ нсходитъ отъ Тогоже Отца. И слово-то подаиїе не показватъ начинъ битїа Свѣтаго Дѹха, не казѹватъ како иматъ Онъ скоб-то начало, но показватъ свнѣе и раздаиїе. Но за да разѹмееме по дсбро, нека свѣсниме слово-то наше, колко е възможно со примеръ, и така: представите си въ ѹмъ-отъ едннъ царъ, кой-то отъ собствени-те свои сокровища предлагатъ големо богатство, тѣа богатство го прїиматъ сынъ мѹ за своя полза, и за да раздаватъ отъ него на прїатели-те свои. Царъ-отъ во своѹ примеръ е Богъ Отецъ, богатство-то же е Дѹхъ Свѣтїй, предложенїй отъ неисчерпаеми-те сокровища Бога Отца, а пакъ царскїй-отъ Сынъ е едннороднїй-отъ Сынъ Небеснаго Отца, комѹ-то и принадлежатъ Дѹхъ, и чрезъ кого-то се раздаватъ Онъ. Гледате ли како мислиме мїе за Дѹха Свѣтаго, сиречь, що Онъ не нсходитъ отъ Сына, а толко се раздаватъ чрезъ Него? Ико вѣсѣ смѹщаватъ тѣа свстоателство, що Исѹсъ Христосъ дѹма на Апостоли-те, и имъ рече, прїимните Дѹхъ Свѣтъ, тѣа се речетъ, що вїе кризо сте разѹмели слова-та Евангелски: тога Христосъ даде на Апостоли-те не самага Свѣтаго Дѹха, но еденъ отъ дарови-те неговѹ, сиречь, грѣхпрощенїе-то; защо во Свѣщенно-то Писанїе всако дѣйствиѣ Свѣтаго Дѹха, такоже се именѹватъ Дѹхъ. Притомъ, ако да беше дааъ Христосъ самага Свѣтаго Дѹха на Апостоли-те, тѣа се речетъ, що негово-то сошествїе въ Петдесѣтница беше излишно, или ако не беше излишно, оно беше сошествїе на другїй некѹй дѹхъ, но кой е тѹй другїй дѹхъ? како що е извѣстно църковь-та Христїанска еденъ Дѹхъ испове-

дѣлаа и исповѣдѣватъ. А ако са два, еднѣй-отъ отъ нѣхъ требетъ да не е свѣтѣй. Ако е свѣтѣй той, що Го даде Господь на Апостоли-те чрезъ бѣдохновеніе, и сего Истого Онъ даде, а не еденъ отъ дарови-те дѣховни, очевидно ѣ, що той, що слезе въ Петдесатница не ѣ свѣтѣй; но на глави-те би хѣли-те ваши. Понеже две начала правите, Бѣнъ Отца, а дѣхъ Бѣна; и така второ Манихѣнско неистовство неистовствѣвате. Намъ же Единъ Богъ и едно начало, Отецъ, кой-то Бѣнъ ѣ Отецъ, а Свѣтомъ дѣхъ Производителъ (Προβολεύς.)

Како и сѣце що ѣ едно, и оно ѣ начало не только на лѣчи-те и на свѣтлина-та, но и на топлина-та. И следѣвателно солѣчи-те ѣ соприсѣвъ и свѣтъ-отъ и топлина-та, како що ѣ соприсѣвъ Свѣтѣй дѣхъ Бѣнъ. И свѣтъ-отъ принадлежитъ на лѣчи-те, како и дѣхъ Свѣтѣй що принадлежитъ Бѣну; и така свѣ-те иматъ едно начало, срѣчь сѣнце-то. И како що въ приведе-ный-отъ примеръ свѣтлина-та и топлина-та се раздѣватъ на видимѣй-отъ мѣръ чрезъ лѣчи-те сѣнечни, така и чрезъ Бѣна се подаватъ дѣхъ Свѣтѣй на се-та умственна тѣварь. Ако пакъ и бѣе, подобно Манихѣн-те, що представлѣвае некакво Евангеліе, можемъ отъ Апостола Фома написано, имате да представите некое подобно, що да содржитъ такво ученіе за Свѣтаго дѣха, какво що проповѣдѣвате бѣе, докажете що тоа Евангеліе е каноническо (Богодоухновенно), и тога мѣе тѣа молкнеме. Но ако пакъ, подобно насъ, и бѣе исповѣдѣвате, що отъ четыре начала (Еванг-ліа) Матѣево-то, Марково-то, Лукино-то и Иоанново се наповнатъ рай отъ цѣрковный, и що с-ни отъ еденъ источникъ се изливатъ: сѣдѣвателно проклѣтъ е вносѣщѣй четвърто Евангеліе. Евангелистъ Иоаннъ въ едно мѣсто представлѣватъ Бѣна Божѣа глаголюща: дѣхъ и с-тины, иже отъ Отца исходитъ. (Следѣватъ).

УНИИМ ¹⁾

ВЪ ЦАРУВАНЕ-ТО НА ІОАННА І ЛЕЋНИ.

Християнска-та црква въ Блзгарскъ, насадена отъ Бориса, възголтмена и прославена отъ Симеона и негови-ти свѣтозарни спѣтници — а наши народни Архипастыри, имала е и свои-ти тѣмни епохи, кои-то не безъ назидање и примѣръ могатъ да сѧ привеждатъ на паметъ на нашии-тъ народъ. На редъ съ свѣтан-ти имена на забранници-ти на Православие-то, имаватъ сѧ и имена на нечестивы сѣтели на лжеученици. Наредъ съ приверженци-ти на вѣхо-то Апостолско вѣрованіе наше, кое-то сами приели мы отъ Византиѧ, имавали сѧ и послѣдователи на вѣроучение-то на западни-тъ цркви, и напѣко прѣдание-то и историѧ-тъ, силани сѧ сѧ да ны покорѧтъ подъ дѣховни-тъ властъ на Римскій-тъ прѣстола. Едно отъ такви шленни въ блзгарскъ-тъ цркви е и сближение-то на царя Іоанна І Лѣни съ Римъ-папъ, кое-то сближение, ако не сѧ изысни и изтажѣва добръ, може да

1) Униѧ е присоединение на православниѧ едниѧ цркви подъ дѣховни-тъ властъ на Римъ-папъ, безъ да приеме догмати-ти на католическо-то вѣроисповѣданіе.

смади въз очи-ти на народъ-тъ тѣмъ силнѣ и съ болю и съ характеръ личностъ Іоанновѣ.

Изъ отъ самый-тъ ходъ на това дѣло, кое-то сме издирнали съ найвъзможнѣ-тъ точностъ, на колко-то ни сѣ досеболнали исторически-ты памѣтници, кои-то сѣществуватъ, отъ обяснение-то и сближение-то на исторически-ти собития въз царѣване-то Іоанново, мы искареваемъ съвсѣмъ друго заключение нежели онова, кое-то приема Западна-та црква за базгарскѣ-тъ Цнѣи въз XIII вѣкѣ.

Таи Цнѣи не е была ново сѣавение въз базгарскѣ-тъ цркѣвѣ, начало-то и, кое-то сѣ повтори само въз XIII в. совпада съ вѣмѣ-то на Бориса, кой-то прѣвъ прие християнскѣ-тъ вѣрѣж. Кога той пожелаа да устрои независимо дѣховенство въз дрѣжавѣ тѣ си, на прѣко византийско-то протѣвдѣствие, прѣвъ встѣпи въз сношение съ Римскѣи-тъ прѣстола, и проси Папѣ-тъ да му даде главу за дѣховенство-то. Іоаннъ I Ісѣвъ, кой-то бѣ принѣденъ, както ще видимъ подоу, отъ политически обстоятелства да сѣ сѣави съ Папѣ-тъ, нмалъ е прѣдъ очи-ти си примѣръ на такво сближение, кое-то и при Бориса и въз негово вѣмѣ остана безъ всѣко послѣдствие.

Базгари, кои-то, отъкакъ бѣ покорена отъ Васнана базгаровойца, нахождаше сѣ подъ властъ-тъ на Византийци-ти около сто и пѣдесѣтъ години, одажена е за своѣ-тъ независимостъ Ісѣвию и Петру, кои-то происхождахъ отъ колѣно-то на вѣтхы-ти царѣ базгарскѣ. Ісѣвъ, кой-то е извѣстенъ въз народно-то сказание подъ название: Ісѣвъ старѣи, заедно съ брата си Петра счастливо удържѣтъ борѣ-тъ съ Исаака и Алексѣи Ангеловци. Таи борѣа поченъ още на 1186 год. и само въз правление то на третѣи-тъ имъ братъ Іоаннъ или Іоаница утѣрѣди независимостъ-тъ на горнѣ-тъ Базгарѣи.

До 1188 год. Іоаннъ сѣ нахождаше като заложникъ на лирх-тъ въ Царьградъ, нъ побѣгнѣ и сѣ скры въ планини-ти, и война-та, кою-то сѣ бѣ прѣкратила на нѣкъс врьма, пакъ сѣ распаи на врьхове-ти балканскы и въ Фракыѣ. Іоаннъ приема царство-то подиръ двѣма-та поголѣми неговѣ брата въ 1196 год. и въ продолженне на дѣятелно-то си правленіе не усипно залѣга да даде на Българнѣ политическѣ и религьознѣ независимость.

Врьма-то, въ кою-то Българинъ сѣ е нахождала подъ власть на Византійци-ти, е най-тъмна-та епоха не само въ дѣхсво, нъ и въ политическо отношеніе. Во врьма-то на Іоаннѣвци значеніе-то на Българскѣ-тъ цркви и стремленіе-то на народно-то развитіе стабѣтъ по шени. Виждамы истѣ-то-то направленіе, като при Бориса и Симеона, истѣй-тъ протестъ за дѣхсвнѣ независимость, като въ IX и X вѣкѣ.

Ако издиримъ по сѣ голѣмо вниманіе исторически-ти извѣстни за политическо-то възстаніе на Българнѣ въ XII в. лесно ще сѣ убѣдимъ, че то е било едно религьозно движеніе на народъ-тъ, съ кою-то сѣ възползувахъ прѣвы-ты Іоаннѣвци въ успѣшнѣ-тъ си борбѣ съ Грьци-ти, кою-то сѣ убѣща съ успѣхъ; и прѣво условіе на възрожденѣ-тъ Българнѣ, бѣше въпросъ-тъ за дѣхсвнѣ-тъ нейнѣ независимость. Исторически-ти свѣдѣтелства на той-зи въпросъ поченобѣтъ отъ Іоанна I, а за поголѣми-ти неговѣ братни дошло е до насъ само преданіе за новоустроенный-тъ въ Трьново храмъ во имя св. Великомученика Димитрия Солѣнскаго; при освѣщеніе-то на той-зи храмъ, пише Никита Хонскій¹⁾ Іоаннъ и Петръ пѣстни въ народъ-тъ дѣмѣ, че ужь св. Димитрий о-

¹⁾ De Isaacio Angelo L. I. P. 485.

ставилъ градъ Болѣнь, гдѣ-то почиѣхъ цѣлокупни несебѣ-ти мощи, и прѣминѣхъ въ Базгарниѣ. Самъ Господь, говори-ли ти прѣводители, призывава народъ-тъ да единѣ орѣже противъ Гръци-ти, и мѣ провожда за вождъ невидимъ св. Великомученика Димитрия. Базрскы-ти дръжини ще бѣдѣхъ непобѣдимы въ борѣж-тѣ, безъ жалость и безъ състраданне ще са понесѣхъ противъ свои-ти притѣснители. ¹⁾

Друго едно преданне, кое-то въ память-тѣ народѣ е свързано съ возрожденне-то на базгарско-то царство въ XII в. казва, че въ това врѣмѣ былъ въ Тръново Патриархъ св. Іоаннъ, кой-то, като видѣхъ колко голѣмо зло тръпѣхъ базгаре-ты отъ гръци-ти, много съези пронахъ прѣдъ Бога, и са молихъ да избави Богъ народъ-тъ отъ гръцко-то робство; Видѣхъ кога са молихъ той-зи свѣтецъ, шенъ мѣ са Великомученикъ Димитрий и мѣ казалъ: „Богъ поманѣхъ домъ и родъ царей базгарскыхъ” и мѣ далъ заповѣдь да благоувѣстѣва свѣновѣденне на базгарско-то царство „и ты си дажишъ да миропомажешъ на царство Ісѣни, и Господь ще бѣде съ нимъ, и ще въздигне скипетръ-тъ на базгарско-то царство.” Іоаннъ са покори на Небеснѣ-тѣ Волѣжъ, призва нѣхъ бляшко двѣма-та брата Ісѣни и Петра, кои-то пренѣхъхъ отъ колѣно-то на Гавриила, сына Самуилова, и вѣхъ сабдователно отъ царскый родъ. И той-зи сабчѣй вѣ почина, та са въздигнѣ въ Тръново храмъ во имя св. Димитрия, и кога са освѣти той-зи храмъ, Іоаннъ вѣнча на царство поголтѣмый-тъ братъ Ісѣни.

Ако се обрѣнемъ отъ преданне-то кѣмъ исторически-ти свидѣтельства за базгарскѣ-тѣ църкви при прѣвѣ-ти царне отъ

¹⁾ Свѣременникъ Никита выка: "ὅσα δὲ κατὰ Ῥωμαίων οἱ ἀνοσιούργοι οὗτοι διεπράξαντο, τίς ἂν ἐξοίκοιτο λόγος, ἢ ποία διήγησις τοσαύτας κακίας Ἰλιάδης συμπεριλήφεται;" De Isaacio Angelo p. 483.

когато-то Ісѣево, то посрѣщамы два обстоятелства, кои-то са знаменуватъ въ судьбѣ-тъ нейнѣ: Чини-та и обновлението на Тръновско-то Патриаршество.

Тѣка предлагамы на наши-ти читатели историѣ-тъ на прѣво-то обстоятелство, и оставамъ до врѣмѣ второ-то, което ще вѣдѣ въ составъ на наше-то сѣченение, за историѣ-тъ на Базгарскѣ-тъ цркви, което приготвѣavamъ да издадемъ.

Въ правление-то на Іоанна I Ісѣи (1196 — 1201) кой-то, повѣденъ отъ политически обстоятелства свѣзѣнъ Базгарскѣ-тъ цркви съ Римъ-папѣ, проивѣавасѣ идея-та на дѣховно-религиознѣ самостоятелность, кѣмъ кой-то отъ край съ вѣтрѣмъ Базгарскѣ-та црква. Най смѣтнѣ-ти вѣремена въ Юго-восточнѣ-тъ Европѣ вѣхъ въ правление-то Іоанново, отъ една страна Византии привѣта отъ Латинци-ти, отъ дръгѣ мѣщнѣ-тъ подвигатель на религиозно-политически-ти идеи въ Западнѣ-тъ Европѣ — Папа Иннокентий III; вѣтрѣ въ царство-то партин (тарафы) и крамоли на братанци-ти мѣ Іае-ксандра и Іоанна, сынове на братѣ мѣ Ісѣи, и на сестринца мѣ Бориса, сына на сестрѣ мѣ, има-то на кой-то не е извѣстно. Освѣтъ това слабостъ-та на В. Р. Империя, отъ кой-то само една сѣнка съ дръжише още въ Никейѣ; тыи и дръгы още неизвѣстни причини повѣдѣхъ Іоанна да иска да съ свѣзѣнъ съ Римъ-папѣ; което свѣзѣние естествено трѣбѣ-ваше да внесе въ Базгария чинѣ-тъ.

Около 1197 г. Іоаннъ проводи до Папѣ Целестина посланници за да мѣ испросѣтъ царскѣй вѣнецъ и главѣ за Базгарско-то дѣховенство въ лице на Патриарха. Посланници-ты вѣхъ задрѣжѣны въ Дубацо отъ грѣци-ти, и испратены въ Цариградъ; Едномѣ само отъ тѣхъ съ удаде да стигне до Римъ,

рѣ-то забари на прѣстола-тѣ не Целестина а Иннокентия III. Ненсказанна въ радость-та на Римскій-тѣ Първосвященникъ, кога видѣ, че желанне-то, кое-то отъ-край е гоняла Западна-та цръква — да привере пода Духовнѣ-тѣ си власть Българиѣ, могло е напослѣдъкъ да се осъществи.

Иннокентий той-зи часъ заповѣда да приготвиѣтъ едно великолѣпно посолство до Иоанна, а напръдѣ мѹ отиде въ Българиѣ легатъ Доминикъ епископъ Бриндизийскій (Brindisi) Папа-та толкося по ревностно желанше да привере Българиѣ-тѣ, защо-то таа страна, освѣнь що ще зависи духовно отъ папскій-тѣ прѣстола, можеше да бѣде полезна и за политически-ти намерения на Западна-тѣ Европѣ, кои-то се стремѣше да осъществи задъшевнѣ-тѣ мисль на Иннокентия — да почне новъ кръстовый походъ.

На 1202 год. папскій-тѣ посланикъ стигнѣ въ Трново. Иоаннъ не захтеѣ да отговори на Папѣ-тѣ, че писма-та и легатъ-тѣ мѹ сѣ подрагы, нежелан злато и много-цѣнни камъни, че още братие-та мѹ (Лѣвѣ и Петръ) имали намѣрене да испратиѣтъ въ Римъ посолство, и азъ исто като тѣхъ, пише Иоаннъ, и веднѣжъ и дваѣжъ и триѣжъ сѣмъ наумѣвалъ да испрати въ Римъ посланици, нѣ не могохъ да сполучиѣ желанне-то си. ¹⁾

Той още проси Папѣ-тѣ да добръши поченѣ-то-то и да испрати вѣнецъ и царскы регалии, и да не отлага да испрати посолство-то, кое-то мѹ бѣ обѣщавъ.

Проводенный-тѣ отъ Иоанна пресвитеръ Власий на кръщене-то си въ Българиѣ доведе съ себе си папскій-тѣ Васьеланъ Иоанна, комѹ-то бѣ поръчено да извѣсти Папѣ-тѣ, въ какво

¹⁾ Epist. Innocent. III. ed. Paris. 1682. LXVI.

посоженне сѧ нахуждѧтъ дѣла-та въ Бѣлгаринѣ. Папскый-тъ Бѣпеланъ, като стигнѣ въ Тръново, той-зи часъ вѣступи въ сношение съ бѣлгарско-то дѣховенство ¹⁾ и назначи двамина митрополита, едного въ Велесбѣдѣмъ ²⁾ другыго въ Прѣслабѣ.

За да отстрани Римско-то вѣнчанне на бѣлгарскы-ти дѣла, Императоръ Алексій III и Патриархъ Василий Вѣматирскъ прѣдложихъ напосѣдъкъ и свое-то посрѣдничество, ³⁾ и обѣщахъ сѧ да вѣнчѣѧтъ Иоанна на царство, и да дадѧтъ на бѣлгари-ти Патриархъ. Въ Иоаннъ не вѣрѣваше вече грѣци-ти, и на мѣсто отговора, испрати (1205) въ Римъ Загорскаго Прѣхѣвѣнскопа Василия, за да сѧ договорѣ съ Папѣ-тъ. Найбѣлѣкый-тъ пѣтъ за италианскы-ти брѣгове вѣше прѣѣзъ Драцо, Грѣцко-то началство, като сѧ научи че е дошелъ бѣлгаринъ съ намѣренне да прѣмине въ Италиѣ, не го пропѣстихъ ⁴⁾ само чрѣѣзъ трете лице извѣсти Василия Папѣ-тъ и за вѣспирание-то мѣ и за желанне-то Иоанново.

Тогы Иннокентий порѣчѣ Вардѣналъ Львѣ да заврѣши

¹⁾ Нѣма сомнѣнне че въ тайни-ти Прѣхѣвѣн Ватиканскы сѧ нахуждѧтъ вѣтѣхы хартиѣ, кои-то сѧ относѧтъ до това свѣдѣтельство, и кои-то едни можѧтъ да разрѣшѧтъ въпросъ-тъ, какъ сѧ прие това посолство въ столицѣ-тъ Тръново, и какъ е глѣдалъ народъ-тъ бѣлгарскый на това сближенне съ Римъ-тъ.

²⁾ Вѣльбѣждѣ-споменува сѧ въ сръбскы-ти грамоти, вѣроѣтно сегашный-тъ Юстенданъ.

³⁾ Du Cange, Fam. Byzant. p. 249.

⁴⁾ Вѣтолическо-то дѣховенство въ Драцо едѣмъ прѣвѣри да изѣвѣн Василия, кого-то грѣци-ты искахъ да удаѣѧтъ въ море-то.

присоединение-то на вазгарскѣ-тѣ цркви съ западнѣ-тѣ, и като мѣ врѣчи единъ царскій вѣнецъ и тайни инструкции, испрати го въ Вазгарниѣ.

Въ Май мѣсѣць Кардиналъ-тѣ трѣгнѣ прѣвѣзъ Венгрии-тѣ, и само въ Октомври сѣзонъ въ вазгарскы-ти прѣдѣли. Като стигнѣ въ Тръново (7 Ноември) прѣво-то мѣ дѣло вѣ да обнародова папскы-ти бѣли за ново-то Иерархическо устройство въ вазгарскѣ-тѣ цркви.

Папа-та съ никой начинъ не сѣ склонилъ да даде на вазгар-ти Патриархъ, и казваше че въ цркви-тѣ патриархъ-тѣ не е друго освѣнь примасъ, и за това Василій Загорскій вѣ прѣведенъ въ Тръново и назначенъ примасъ на вазгар-ти и влаци-ти: **Basilius Archiepiscopus Trinovianus Bulgarorum et Blachorum Primas.** И така новопоставенный-тѣ примасъ отъ своѣхъ странъ пакъ посвати двѣма митрополита въ Прѣславѣ и въ Нелесѣдѣ (исто-то съ Велесѣдичѣмъ) и още пѣть епископа въ Скопичѣ, въ Призрѣнь, въ Видинѣ, въ Ловичѣ и въ Браничево, кои-то подиръ назначение-то си приехъ отъ рѣцѣ-ти на Кардиналъ-тѣ въ даръ отъ римскы-тѣ прѣвосвященникъ палнѣмъ (епископ. мантиѣ). На дрѣгый-тѣ день (8 Ноември) Кардиналъ Левъ вѣнча на царство и Иоанна, кому-то и врѣчи трѣжественно скипетръ и прѣпорѣцъ, на кой-то вѣ изображенъ отъ еднѣ-тѣ странъ кръстъ, а отъ дрѣгѣ-тѣ ключевѣ-символъ, какъ-то тѣхѣваше той, на мѣдрость-тѣ и на сила-тѣ. Подиръ това вѣнчание на царство по обрѣдъ Католическый Иоаннъ I Асѣнь прие титулъ: **Ioanicius Dominus et Imperator totius Bulgariae et Blachiae.**

Това безпримѣрно, и можемъ да речемъ, разобщено (изолировано) событие въ црковно-политическѣ-тѣ историчѣ на

БЛЪГЪРСКЫЙ-ТЪ НАРОДЪ ИМАЛО ЛИ Е ВЛИШИНЕ НА САМЫЙ-ТЪ НАРОДЪ, ОТКЛОНИЛО ЛИ ГО В ОТЪ ПРАВОСЛАВІЕ-ТО, КЪМЪ КАТОЛИЧЕСТВО-ТО? ТѢЙ-ЗИ ВЪПРОСЪ НЕБОЛНО СЪ РАЖДА ПРИ ПРѢВЫЙ-ТЪ ПОГЛѢДЪ НА ТОВА СЪБЫТИЕ. ЗАПАДНЫ-ТЫ ПИСАТЕЛИ, КОИ-ТО СЪ ОПИРАЮТЪ НА ТѢЙ-ЗИ ФАКТЪ, КАТО НА НАЙ СИЛНО-ТО ДОКАЗАТЕЛСТВО, ЧЕ В ПРѢСВАДАЛАЪ РИМСКО-КАТОЛИЧЕСКИЙ-ТЪ ПРѢСТОЛЪ ВЪЗЪЗ БЛЪГЪРНИЪ, СЪ ВСѢКЪЙ НАЧИНЪ ИЗЪВѢЖАТЪ И ОБЫКАВАЮТЪ ТѢЙ-ЗИ ВЪПРОСЪ. ИЛИ ВЪДѢХЪМЪ САМО НѢКОИ И ДРУГИ ОТЪ ПРИЧИНИ-ТИ, КОИ-ТО ПОВЕДИХЪ ІОАННА ДА СЪ СЪБИЗНИ СЪ РИМЪ-ТЪ ВЪ ЧЪРЪВЪ НА ДУХОВНИЪ-ТЪ СВЪЗЪ, КОИ-ТО Е СЪЩЕСТВОВАЛА МЕЖДЪ БЛЪГЪРСКИ-ТИ ЦАРИЕ И ВЪЗАНТИИЪ; ВЪДѢХЪМЪ САМО ОНЫИ ПРИЧИНИ, КОИ-ТО ПРОИСХОЖДАЮТЪ ОТЪ ИСТОРИЧЕСКЪ НАСЛѢДСТВЕНИЪ ВЪРАЖЪ ПОМЕЖДЪ БЛЪГЪРИ И ГЪЦИ; ИЛИ НАЙ ГЛАВНИ-ТИ, СИРЕЧЬ ОНЫИ, КОИ-ТО ПОВЕЧЕ СЪ ОТНОСИЮТЪ ДО ІОАННА, НЕ СЪ ИЗЪВѢСТНИ НАМЪ. ДА ЗАБѢЛѢЖИМЪ ОБАЧЕ, ЧЕ ВСИЧКИ-ТИ ДРЕВНИ СЪБЪСЪТЕЛСТВА НА ТОВА ДѢЛО СЪ ЗАПИСАНИ САМО У ЗАПАДНИ-ТИ ЛѢТОПИСЦИ, А ВЪЗАНТИИ-ЦИ-ТЫ СПЕМОУВАЮТЪ САМО КРАТКО ЗА НЕГО. СЛѢДОВАТЕЛНО НЕ Е ВЪЗМОЖНО ДА ХЪВАНЕМЪ ВЪРЪ БЕЗЪУСЛОВНО НА ПРѢВИ-ТИ, КОИ-ТО КАЗВАЮТЪ, ЧЕ УЖЕ ІОАННИЪ БЫЛЪ ПОВЕДЕНЪ ДА СЪ СЪБИЗНИ СЪ ЗАПАДНЪ-ТЪ ЦРЪКВЪ ОТЪ ВЪТЪРѢШНО ДУХОВНО УБѢЖДЕНИЕ. ¹⁾

БЕЗЪ ДА СЪ БДАВАМЪ ПО НАДАЛЕЧЪ СЪ ОБЪЯСНЕНИЕ-ТО НА ТѢЙ-ЗА МНОГОТЪРЪДЕНЪ ВЪПРОСЪ, ДОПЪЩАМЪ НѢКОИ ПРЕПОСЪЛЖЕНІИ, КОИ-ТО ПОВЕЧЕ ПОВЕЛИВАЮТЪ ДО ПРИЧИНИ-ТИ, ЩО СЪ ПОВЕДИЛИ ІОАННА ДА СЪ ОБЪРЪНЕ КЪМЪ ПАПЪ-ТЪ И ДА ИСКА ОТЪ НЕГО ЗА БЛЪГЪРНИЪ ПАТРИАРХЪ. А ЗА СЕБЕ СИ ЦАРСКИЙ ВѢНЕЦЪ.

¹⁾ Исто-то заключеніе прави и Гъртеръ въ знаменито-то си сочиненіе за Иннокентіи III. Il chercha (Іоаннъ) plutôt par politique, que par conviction religieuse à s'allier avec le Pape. Виждь французскій-тъ прѣводъ hist. du Pape Innocent III et de ses contemporains, Paris 1838 t. I, p. 263.

Още Симеонъ, побѣденъ отъ политически причини себѣ-
ди Базгарско-то дѣхвенство отъ зависимость на цариград-
скій-тъ Патриархъ, въ кога Базгари подпаднахъ подъ власть
на В. Р. Имперіѣ и базгарско-то патриаршество въ уни-
чтожено отъ Іоанна Цимисхы, базгарскі-ты архієпископы,
ако и да удържѣхъ сѣбѣ-тъ номиналнѣ независимость, въ-
хъ обаче по много-то грѣци.

Въ времена-та на политическо-то възрождение на Баз-
гаритѣ при Ісѣевци-ти, биждамы исто-то направление въ по-
литически-ти и дѣхвин-ти дѣла въ Базгариѣ, както е бы-
ло и при Симеона, сирѣчь съвършено отдѣлѣне отъ Византиѣ
и само политическо, нѣ и дѣхвно.¹⁾ Изъ ще поспытѣтъ, защо
Іоаннъ не е дѣйствиелъ като Симеона самостоятелно, а тър-
силъ е помощъ и сюзъ въ Римъ? Това може да се обяс-
ни отъ положение-то, въ кое-то се е нахаждала Базгари въ
връща-то на възрождение-то си, и относително къмъ запад-
нѣ-тъ и относително къмъ источнѣ-тъ Европѣ. Известно
е колко пострада ти отъ кръстоносци-ти въ връща-то на прѣ-
бый-тъ кръстобый походъ. — Базгари, ако и да се нахаж-
дале въ онова връща подъ власть на Византийци-ти, ако и
да даде Имперіѣ-та съгласие да прѣминѣтъ кръстоносци-ты
прѣвъ нейни-ти области, нѣ тѣ вѣдѣхъ въ Базгариѣ, като
въ единъ странъ еретическѣ. Грѣбежъ и насилие отъ Балте-

¹⁾ Не трѣбѣ да забравямы, че догматически никогы не
се е отдѣлѣла црква-та, исто-то мѣнение се е повторило
подиръ восемь столѣтти въ съвременно-то намъ краевѣство грѣц-
ко, кое-то отдѣли дѣхвенство-то си отъ зависимость на ца-
риградскій-тъ Патриархъ; умалчавамы причини-ти на това
тажко и скръбно мѣнение.

рѣшн-ти дръжини побѣди българи-ти да вдигнатъ на ерѣща
имъ сръжне. При Земаинъ и при Бѣлаградъ, по свидѣтелство-
то на лѣтописци-ти, дръжини-ти бѣлтеревн, прѣтрыпѣхъ го-
лѣмо поражение, и самыи-тъ прѣдводитель тѣхънѣ едѣмъ
са избави. Слѣдъ бѣлтера идѣше Петръ Пустинникъ, кой-то,
като набави до Земаинъ, и научи що е прѣтрыпѣлъ бѣлтеръ,
възвѣди мѣстъ въ сръдѣца-та на войници-ти си, и запали Бѣла-
градъ. Подиръ тѣ си пробихъ пѣтъ съ сръжне въ рѣкѣ-тъ
прѣзъ западнѣ-ти гори на Старъ Планинѣ. При Нишъ
десѣтъ хылади паднѣхъ подъ ударн-ти на българи-ти, и само
Петръ съ малкѣ дръжинѣ, кои-то му бѣ останѣли, стигнѣ
до Вадене. Подиръ тыи дръжини идѣхъ дръгы, кои-то води-
ше Бегемундъ и епископъ милаанскый (1097). Тыи дръжини до
50,000 дѣши прѣминѣхъ, като прѣви-ти, прѣзъ Бѣлгаринѣ,
като врагѣе и непримирливи.

Цѣло стѣснѣние отѣмѣше тѣва вѣрѣма отъ вѣрѣма-то Іо-
анново, и нѣбо-то поколѣние още живо помнише какво стра-
шно запустѣние внесохъ въ Бѣлгарско прѣвы-ты крѣстоносци.
Въ царствованне-то Іоанново слабостъ-та на В. Р. Империнѣ
бѣше вѣрно рѣчителство за успѣхъ-тъ на новыи-тъ походъ,
на кой-то главныи-тъ двигателъ бѣ Иннокентій III: Не това
ли сплъчение на Западнѣ-тъ Европѣ врѣзъ востокъ побѣди Іо-
анна да иска да са сбави съ главѣ-тъ на Западнѣ-тъ
црѣкѣѣ, за да може да отклони отъ царство-то си новыи-ти
несчастныи. Освѣнь тѣва непримирливи-ти отнѣшени на Латинци-
ти кѣмъ Іоанна, кои-то са посочихъ тойзи часъ, като при-
взехъ Царьградъ, и приврѣзахъ да овзвѣмѣтъ, че и Бѣлгаринѣ-
та е была подбавенѣ странѣ на Империнѣ-тъ, и това са случи
подиръ три само години, отъ какъ са размѣнихъ примѣселныи-
ти писма междъ Іоанна и Папѣ-тъ. Извѣстно е какѣ е бы-

ла честь-та на пръвѣй-тѣ латинскѣй Императорѣ Балдуинѣ¹⁾ въ 1205 годинѣ цвѣтѣ-тѣ на французско-то рицарство, и най избраны-ты войници Испанскы загынѣхѣ въ тѣснини-ти Балканскы, и съ това поражение, можемъ да речемъ, Иоаннъ въ само-то начало покласти власть-тѣ на латини-ти, кои-то сѣ въ ѹкрѣпила на босфорскы-ти вѣрѣгове.

Друго още по ѹбѣдительно доказателство, че Иоаннъ искалъ е да сѣ сблизи съ Западнѣ-тѣ църквѣ не отъ религьозно ѹбѣждение, а за да оградѣ себе си политически отъ кръстоносци-ти, кои-то быхѣ могли да имѣтъ притѣзание на Балгаріѣ, сѣдѣхѣтъ тщетни-ти ѹсилия, съ кои-то западно-то дѹховенство е залѣгало и залѣга и до днесъ да распространи дѹховнѣ-тѣ си власть въ православнѣ-тѣ земѣ Балгаро—Сербскѣ.

¹⁾ Фанатизмъ-тѣ на сѣбѣ вѣрѣма пѹсти въ ходѣ извѣстнѣ-тѣ приказкѣ за ѹбийство-то Балдуиново. Вилне-Гордѹенъ, Никита Хонскѣй, Пкрополита, а подиръ тѣхѣ и лѣтописни-ти, бертинскы и Галлофландрийскы приказвѣтъ това романтическио событіе. Новы-ты Историци го повтарѣхѣ. Междѣ тѣмъ неизвѣстный-тѣ сочинитель на еднѣ голѣмѣ хроникѣ, писанѣ на нарѣчѣе Рѹши, и какъ-то сѣ вижда современникъ на само-то событіе доказва, че тамъ бѣли за безчасѣчнѣй-тѣ постѣпкѣ Иоанновѣ е лѣжлива. Et vint un jour ledit Henry (братъ на Императора Балдуина) — et ses gens devant un chastelet qu' on appelloit Castenemac (Станимаха въ филиппополскѣ-тѣ епархѣи на югъ отъ Филиппополь) pour secourir Reniers de Torsoy qui gardoit le chastelet, et lui faisoient les Grecs grant assault. Et quant ils furent là venus, le dit Renier en eut grant joye et leur dit entre les autres choses que l' empereur Bauduin estait mort, et qu' il le sçavoit de certain par ceux qui l' avoient veu mort; et estoit mors des playes, qu' il eut à la bataille ou il fut pris. Fragment d' une ancienne chronique en dialect. Rouchy, напечатана отъ Бюмона въ III. т. Collection des chroniques nationales françaises. Paris. 1828.

Сама България, кои-то сега брѣм побече отъ пѣть милиона Славяно — Българско население има само до 50 хилади Българи католици, кои-то сѣ известни подъ название пабликани. Нѣма сомнѣние, че сръщание-то въ католичество на тѣе отстѣпници отъ православие-то поченѣло е още отъ сближение-то Юанново съ Римскѣ тѣ цркви. Из това число на пабликани-ти и усиленіе-то на римскѣ-тѣ пропагандѣ е до толкось слабо (сравнително съ население-то), гдѣ-то онова събитіе въ прѣви-ти години на XIII в. остава съвсѣмъ, какъ-то рекохмы по горѣ, разобщено (изолировано) въ Българскѣ-тѣ Историѣ.¹⁾

Г. П-въ.

¹⁾ Благодаримъ дѣшевно съчинитель-тѣ за това изаожение, и мѣ сѣ молимъ и за напредѣ да удѣлава по нѣщечко за нашия-тѣ народъ.

Троаиъ и Ангелица.

ПРИКАЗЪВА.

Приказъвана отъ Свѣтланѣ-тъ Зор-
ница на дъсны-а-тъ Мѣсецъ.

Сочинилъ П. Вельтманъ

превелъ

О. ИЗВОРСКИН.

Дъсенъ Мѣсецъ пыта звѣзда-тъ Зорницѣ :

— Кадѣ си ходила , свѣтланѣ Зорнице ?

Кадѣ си запала , время прекаръвала ?

— Далечъ сѣмъ ходила , продѣла Зорница ,

Надъ Дѣнабъ сѣмъ была , надъ стрѣжнѣ-тъ Цѣрѣ ;

Тамъ сѣ азъ нагладѣхъ , чюдо сѣ начюднѣхъ .

— Чи пакъ прикажи ми , на што сѣ нагладѣ ?

На какво сѣ чюдо начюди намаа ?

Отъ каквы ли мысли , като бисеръ , сѣлазы

Падатъ на земѣ-тъ на росѣ студенѣ ?

— Свѣтланѣ Зорница сѣ въздахъ отговорѣ :

Азъ ште ти прикажѣ за горькы Троаи ,

Друго ще прикажѣ за сестрицѣ-тъ мѣ ,

За сестрицѣ-тъ мѣ , милѣ Ангелицѣ .

Знашь ли асенъ мѣсецъ, князь-атъ Неймира?

— Не могъ да знамъ, — Стгсвара мѣсецъ,
Може да съмъ чувалъ и тъй ми са стрѣва,
Чи почюхъ азъ вѣшто ... истинъ за Вназь-атъ.

— Ахъ ты асенъ мѣсецъ, стѣденъ си ты виждамъ.

Озненъ, ненамѣсенъ ходишь подъ небѣе-то.

Слѣдай ште приказвамъ за да ги сплѣчмъ:

Хубавъ бѣше, ѱминъ, Неймиръ Влдарь-атъ,

Силенъ и голѣмъ и мѣджръ пакъ неслѣ енъ,

Болмъ-тж си гѣжда надъ болмъ-тж Божмъ.

Младъ си той остана слѣдъ бащъ си Вназь-атъ,

Младъ зе да князѣва, да господарѣва,

Пакъ като достѣгна момакъ да са дѣгна

Князова-та майка, Майка и Царца

За сынъ за минах-майцѣ момъ избирѣла;

Но той непослѣша Майчинъ си болмъ.

Не рѣчмъ, тей рѣче, ты дето избирашъ

Момъ-тж за мене безъ момъ-тж болмъ.

Азе на херѣ-то или на сѣдѣнкъ,

На добръ вечермъ самъ си ште съ налѣвримъ.

По мой-тж дѣшницъ момъ хубавицъ.

Князова-та Майка на сърдце на дѣшмъ

Мдомъ са мѣса, зехиръ зехирѣса.

Постѣгна го сынъ-тж Майка-та што рѣче,

Предъ смъртъ на постелмъ тѣмъ мѣ херотѣвала;

” Слѣдай, минахъ мой сынко, старъ-тж си майкъ.

Залени момъ-тж, што съмъ ти избраа,

Ако иштешъ сынко да ти са дѣца-та

Нестѣпатъ катъ бѣжмъ, неслѣватъ катъ сѣлакъ.”

Непослѣдша майкѣ Ионмиръ Влладарь-тѣ.
Повѣлѣ да свыкатѣ въ равнѣ-то мѣ двѣрѣ
Всичкы-ты дѣвнцы, мамы—хубавицы
Отъ всичко-то царство, всичко господарство
Всички-ти невѣсти на-хоро да дойдату.
Хѣди Князь тѣ, мысли, самъ-си си хортѣва:
Вой може за мене бѣлѣ да избѣра?
Вой може да знаѣ, освѣнь мой-то сѣрдце?
” О ты, Господарѣ и голѣмъ Влладарѣ,
Отговора Радѣнъ Пѣстѣнъ и Взмѣлецъ,
Сѣрдце-то живѣе въ храминѣ, въ оградѣ,
Тѣмнѣ въ темнинѣ-тѣ, въ пѣвѣ-тѣ подъ поѣсъ
Сѣрдце-то е слѣпо, сѣрдце-то е глѣхо;
То бѣрѣа ухѣ-то, то бѣрѣа око-то
Тѣбѣ дѣѣ-ты лѣжанѣ, подмаменѣ сѣтки.
За да бѣде сѣдникъ на всѣко желанѣ
Богъ далъ на челоука чѣмъ и добѣръ разѣмъ.

Радѣнъ все што рече, все напрасно бѣше.
По Внѣзовѣ болѣе стичатѣ мамы-ты.
Внѣзъ-тѣ си обѣдѣа и на двѣрѣ-тѣ глѣда,
Глѣда на мамы-ты, слѣша што говорѣтѣ.
—Тѣ са разговарѣтѣ, тѣ си пѣлатѣ пѣсны,
Нашибатѣ си златѣ, всѣкакѣ копринѣ,
Рѣбатѣ, пѣпчатѣ, мрежатѣ шибѣе и мѣжѣды,
Внѣзъ-атѣ все поглѣдѣа, глѣда и изглѣдѣа;
—Ни една по сѣрдце не мѣ са порѣвиѣ!
Нема тѣка, казѣа, кѣмъ да залѣбѣ.—

(Глѣдѣа)

Съвременна лѣтописъ.

Должны сме той-зи пѣть да почнемъ наши-тъ лѣтописъ съ скръбнѣ вѣсть , коѣ-то телеграфическы-ты телове разнесохъ въ нѣколко часове по всичкый-тъ свѣтъ , наши-ты читатели са оспѣжтъ, че мы говоримъ за смръть-тъ на Великый-тъ Везиръ Решидъ Паша. Нѣкон подробности за тѣмъ смръть нахождамы мы въ царьградскы-ти вѣстници , и не можемъ да са уклонимъ дъгы не сообщимъ на наши-ти читатели : Это що казва единъ отъ тыѣ вѣстници :

Великый Везиръ Решидъ Паша умрѣ на 27 Декември (ст. ст.) 1 часъ прѣди пладнѣ въ шандѣ-тъ си Емирганъ въ Носферъ-тъ.

Въ срѣдѣ на 18 Декември Великый Везиръ бѣше въ Портѣ-тъ, гдѣ-то си врьши работи-ти съ обыкновеннѣ тѣ дѣятельность, и са врьнѣ въ Емирганъ безъ да осѣти нѣкое разстройство на здравие-то си.

Въ истый-тъ день прѣзъ вечеръ-тъ Великый-тъ Везиръ, като излѣзе отъ банѣ-тъ, припадна мѹ , и фамилян-та мѹ

са безвпекен. Въ отбѣтствен-то на домашный-тъ мѣ лѣкарь псевыхъ доктора Зорева нѣз Терапиѣ; съ нѣговѣ-тъ помощъ пашы-та дейде въ себе си, и вѣхъ взати мѣри, за да не са псѣтори той-зи припадкы. Но съсъ вичко-то това прѣварѣ-не мѣнухъ са нѣби припадкы; въ недѣлѣхъ лѣкари-ты Зоревъ, Палеологъ, лѣкарь домашный на Везирь-тъ, Гаранди и Нара-теодори — единъ отъ лѣкари-ти на Н. Императорско Величество събрахъ са и посѣѣтѣвахъ са да пѣстнѣтъ крѣзь и на бол-ный-тъ полекнѣ подиръ това. Отъ тогы здравие-то на Ве-зирь-тъ бѣ са поправило, и нищо не прѣдѣѣшаваше такѣхъ скръбенъ исходъ на болѣсть-тъ мѣ. Той може да пригѣда нѣ-кон дѣла, и желаше да приеме въ срѣдѣхъ нѣкои и другы лицѣ. Нъ ни дѣйтелность-та на пашы-тъ ни усилив-то на наукѣ-тъ не могохъ да отклонѣтъ зло-то. Единъ нѣвъ припадкы псевди лѣкари-ти да пѣстнѣтъ още единъ крѣзь, и крѣзопѣ-кание-то и той-зи пѣтъ дѣкара обавѣчение; и Великий-тъ Ве-зирь сѣѣшаваше са доста добръ за да може да приеме едно по-сѣѣение още на 27 Декември.

Около 11 часа Али-Гаанѣхъ паша министр-тъ на Бѣкафъ-тъ единъ отъ сынѣ-ти на Решидъ пашѣ дейде, съ Риза пашѣ военный-тъ министръ, съ Камилъ пашѣ и Камилъ бей и другы высоки чиновници.

Въ това нѣто вѣѣмѣ вѣхъ са събрали лѣкари-ты, кои-то не вѣхъ спокойны, кото виждахъ че болѣсть-та са опира. Везирь-тъ са плачѣше отъ силнѣхъ болѣсть подъ срдѣце-то.

Подиръ подвинѣ часъ крѣзѣхъ повѣди лѣкари-ти да вѣѣ-

зжтѣ при болника, кого-то не забарихъ вече жнех. — Решидъ паши въ испустнахъ послѣдне-то дыханье, подирь едно легко содрзганье.

Той умрѣ на 57 години старъ, и на третий-тѣ мѣсць на свое-то шесто везирѣванье.

Съ дахвожъ скрзьь посрѣщихъ на всждѣ тѣмъ новинъ; високо-то положенье, ко-то тойзи голѣмиць е заемахъ въ общественни-ти дѣла не само въ Турско, нъ и въ Европѣ-тѣ, отъ трицѣтъ години насамъ, може да обзиди свѣж-тѣ скрзьь, ко-то причини негова-та ранна смръть. Не можемъ тѣка да изложимъ дѣйстви-та, съ кон-то Решидъ паши е дѣ-былъ едно отъ най почетни-ти и высоки-ти мѣста въ Истернѣ-тѣ на Оттоманскѣ-тѣ Имперіѣ.

На 28 число въ 11 часа тѣло-то 'на Везирѣ-тѣ въ прѣ-несено въ джѣмиѣ-тѣ Султанъ Бамзидъ, за да сѣ погребѣ тамъ, гдѣ-то сѣ намира гробница-та на родъ-тѣ му.

Всички-ты министри много голѣмици и высоки чиновници и много юаеми спрѣваждахъ тѣло-то. Погребеніе-то станъ съ голѣмъ алай-приличенъ на високо-то негово достоинство.

Н. И. Величество много сѣ наскрзи, като му сообщихъ тѣмъ новинъ, ко-то днесъ погиза всички-ти другы новини за тѣба и нашнѣ-тѣ

ПОЛИТИЧЕСКИИ ДНЕВНИКЪ

Нѣма нищо по интересно за да внесе въ лѣтописъ-тѣ; всички-ты международны въпроси, за кон-то споменухъмы въ прѣвѣ-тѣ Вижницѣ стоиѣтъ на исто-то положение; и прѣвѣ-то

мѣсто и до днесь заема въ политикѣ-тѣ устройство-то на придѣлавскы-ти княжества. Наши-ты читатели поминѣтѣ, че на парижскы-ти конференци, като минѣ дѣмѣ за Княжества-та разсѣдѣхѣ да имѣ сѣ даде ново устройство, споредѣ потребности-ти на странѣ-тѣ и споредѣ желание-то на народѣ-тѣ, за това отреди сѣ една международна коммисиѣ, отѣ всички-ти дѣржавѣ, кон-то приехѣ часть въ конференци-ти, за да иде да издѣри на мѣсто нѣдѣн-ти на странѣ-тѣ и да сѣ посвѣтѣва сѣ народно-то желание; а за да може народѣ-тѣ да изсѣжи желание-то си, Сѣлтанскы фирманы заповѣдахѣ да сѣ съберѣтѣ дѣваны, отѣ прѣдставители на всички-ти классѣе на народѣ-тѣ. Распрѣдѣленне-то на новѣ-тѣ границѣ въ Бессарабиѣ-тѣ сѣ подписа отѣ полномочи-ти въ Парижѣ на ¹⁹/31 Декември, и така на прѣвый-тѣ планѣ и до днесь сѣтѣн исполненне-то на парижскый-тѣ трактатѣ. Като споменемѣ още за Датско-Нѣмскый-тѣ или Датско-Голштинскый-тѣ въпросѣ, въ кой-то споредѣ послѣднѣ-ти новинѣ Россѣ-та ѣ приела участие и прѣдставила единѣ нотѣ за да разрѣши той-зи въпросѣ, и Англия-та пристѣпѣла на тѣмѣ нотѣ, надѣжѣтѣ сѣ, че и Франциѣ ще приеме истѣ-тѣ политикѣ, и тебѣ той-зи безкрайный въпросѣ ще сѣ устрои и потѣкми, можемѣ да сѣ обзрѣемѣ кѣмѣ частнѣ-тѣ вѣтрѣшнѣ политикѣ на всѣко едно правителство.

Сѣ императорскѣ заповѣдѣ отѣ 30 Декември назначѣ сѣ великый Везирѣ подирѣ смѣръть-тѣ на Решидѣ пашѣ, министрѣ-тѣ на чужѣстраннѣ-ти сношѣния или-пашѣ, а негово мѣ-сто застѣпи Фѣадеѣ пашѣ прѣдсѣдѣтель на танзиматскый-тѣ Сѣвѣтѣ; а прѣдсѣдѣтелство въ сѣвѣтѣ-тѣ на Танзиматѣ-тѣ посѣ Виприѣли Мѣхметѣ пашѣ, министрѣ безѣ министерство.

Въ прѣвѣ-тѣ Книжницѣ извѣстѣхѣмы наши-ти читатели,

че Пор-та-та е поченѣла да приважда въ исполнение Хатъ-и-Хумаюнъ-тъ на 1856 год. за полѣж на православно-то население въ Имперіѣ-тъ.

Патриархъ-тъ Гръцкій бѣ приглашенъ да събере синодъ и да пригласи всичкы-ти по прѣви лица отъ народъ-тъ за да сѣ избержтъ двайсѣтъ прѣдставитѣли, отъ кои-то Пор-та-та ще избере половинѣ-тъ за да составѣтъ народный съѣтъ, кой-то ще сѣ нахѣжда въ столицѣ-тъ. Споредъ тѣмъ запобѣдъ на высокѣ-тъ Пор-тъ станѣ единъ съборъ въ Патриаршинѣ-тъ, на кой-то не сѣ одобри право-то, кое-то удържише Пор-та-та да утврждава десѣтъ члена отъ двайсѣтъ избрани лица, и протоколъ-тъ на това събрание прѣдстави сѣ на Министръ-тъ на чужестранни-ти сношениѣ, кой-то го прѣдаде въ Съѣтъ-тъ на Танзиматъ-тъ, и като сѣ обѣди тойзи въпросъ въ съѣтъ-тъ на Министри-ти, признахъ че е потребно да сѣ исполнѣтъ оныи мѣри, кои-то съдържѣ Хатъ-и-Хумаюнъ-тъ буквально, за това Гръцкій-тъ Патриархъ бѣ приглашенъ пакъ да избере безъ отлагателство двайсѣтъ лица отъ народъ-тъ.

На 1. Іануария станѣ пакъ съборъ въ Патриаршинѣ-тъ подиръ нѣкои забѣлѣжбаниѣ, кои-то направихъ много отъ членови-ти, що бѣхъ на лицѣ, станѣ избране на 20 лица, на кои-то имена-та бѣлѣжнимъ тѣка :

Н. С. Кнѣзь Богориди, Н. Аристархъ, Иванъ Психари, Пабелъ Мѣсѣросъ, Александръ Фотиади, Константинъ Аѣссиди, Алазаръ Ахѣовари, Иванъ Палеологосъ, Стефанъ Варатеодори, Василанъ Крикѣсо, Димитрий Апостоланди, Вартоли, Федоръ Хаджи Фотіу, Г. Фотиади, Евтимъ Кыриикъ. Занетъ Константи-ниди, П. Сѣѣрѣвѣ, В.-Зографосъ и Г. Пласейран. Отъ тые двайсѣтъ дѣши Пор-та-та ще утврди десѣтъ за да бѣдѣтъ членове на народный-тъ Съѣтъ.

Ето що пише единъ отъ главни-ти органи на Европейско-то мнѣние: **Independance Belge**, за той-зи въпросъ:

Гръци-ты на въстокъ много сѣ сѣ умыслеани за прѣобразованіе-то, кое-то иска Обѣтанъ-тъ да внесе въ вѣн-трѣшни-ти дѣла и въ управление-то на църквѣ-тъ. Въ друго брѣмѣ тоба посрѣдничество на мусуламско-то правителство бы сѣ отиѣтило сѣ недовѣрие и отъ народъ-тъ и отъ дѣхуменство-то, кое-то сѣсѣ всѣкъ начинъ бы отклонило властѣ-тъ на Портѣ-тъ отъ дѣла-та църковни. Изъ злоупотребление-то е до толкъ дошло, гдѣ-то и на сами-ти гръци имъ е омръзѣло съблазнѣ-тъ и сребролюбие-то на многинѣ тѣхъ епископи; натѣгѣло имъ е да виждѣтъ кѣпване-то и продаване-то на епископскы-ти митри за чисти пари на лице; и за тоба мало сѣ склонны да поддрѣжѣтъ интереси-ти на дѣхуменство-то. Осѣнь тоба Парижскы-тъ трактатъ, въ кой-то сѣ внесохъ обѣщаниѣ-та на Обѣтанскы-ти прѣобразованія, и на мѣри-ти, кои-то потрѣбни за да сѣ устрои дѣхуменство-то — стон не испазенъ. Ако и да е мѣчно за Обѣтанско-то правителство, ако и да е тѣжко за свобода-тъ на вѣрѣ-тъ, гдѣ-то въ такы въпроси е длъжно да сѣ смѣси тѣрско-то правителство, не остава друго на високо-то дѣхуменство гръцко, осѣнь да сѣ покае то въ грѣхѣ-ти си.

Кога тѣрци-ты привзехъ Царьградъ съставихъ на дѣхуменство-то единъ съдебнѣ властѣ въ гражданскы-ти дѣла и единъ домашнѣ расправѣ помеждѣ единоверци-ти. Четыре вѣка епископы-ты вѣхъ самы сѣдници въ епархиѣ-ти си, и тѣ распрѣдѣлахъ даване-то, кое-то налагахъ побѣдители-ты. Тоба положение вѣ прнето отъ тѣрци-ти, като одеснение на управление-то и отъ гръци-ти, като послѣднѣй сбразъ на изгубенѣ-тъ народностъ. Всичкы-ти ты хубави привилегіи,

търбувахше да са пазятъ свато не само отъ патриотизмъ, нъ още повече и за свой-тъ личнй интересъ. Нъ въско-то гръцко дѣховенство само ги потѣпка и ги унизи. По знатни-ты граждaне искатъ обезпеченне за прабдини-ти си и ще подадѣтъ такъвъ гласъ, народъ тѣ ще послѣдова тѣхний-тъ примѣръ, и дѣховенство-то ще остане само възъ поддрѣжкѣ. И така едно цѣло прѣвобразованне нѣрѣственно-става сега въ народонаселенне-то, кое-то съставлява поголемѣ-тъ часть на Оттоманскѣ-тъ Имперіѣ.

Междубародна-та коммисія, кою-то прѣгладѣва тарифи-ти на царство-то, още продолжава съон-ти дѣйствиа, кон-то обаче не сѣ обнародовѣтъ, догдѣ не си свърши тамъ коммисія дѣла-та.

Францѣзскы-ты вѣстници излагѣтъ поздравленне-то, кое-то в прилаз Императоръ-тъ на новѣ годинѣ. Всичкы-ти тѣла на управленне-то споредъ обычай-тъ въхъ првѣти отъ Императоръ-тъ и Императрицѣ-тъ. Дипломатическо-то тѣло Императоръ-тъ прѣвѣтствоваахъ съ слово: драго ми в вѣско-гы, рѣкаахъ той, да приемамъ вашѣ-то поздравленне, драго ми в още да вѣрвамъ, че и тамъ годинна, кою-то поченова като н онаа, кою-то сѣ свърши, ще види че союзъ-тъ помеждѣ царне-ти и сѣгласне-то помеждѣ народи-ти още по вече ще сѣ укрѣпи.

Една телеграфическа депеша отъ 5 того извѣстѣва че въ сѣвѣтъ-тъ на министри-ти опредѣлили да даде правитѣлство-то на Адмирала Риго де Женона въ Кытай запоевѣ да приеме участие съ флотѣ-тъ въ нападане-то на Кантонъ, нъ да не заеме градъ-тъ заедно съ Англичани-ти, н като сѣ при-вземе Кантонъ да иде французска-та флота въ Вешиншинѣ и тамъ да дѣйствова заедно съ испанскѣ-тъ бойскѣ. Религьоз-

ны и политическы интереси побуждаѣтъ Франціѣ да приеме
тыя мѣри.

Английскы ты вѣстници излагѣѣтъ политическы-ти происше-
ствия за онѣѣхъ годинѣхъ. *Morning Post*, кой сѣ счита да
ѣ вѣстникъ на министерство-то, много сѣ благодаѣри отъ по-
ложенье-то на Английскѣ-тѣ политикѣхъ. "Въ вѣтрѣшнихъ-ти
дѣла мы имамы право да сѣ честитимъ, а за вѣнчаннѣхъ-тѣхъ
политикѣхъ нѣмамы причинѣхъ, кой-то бы възбуждала друго чюв-
ство. Нанстинѣхъ мы самы не можемъ да измѣнимъ основа, що
става въ Неаполь и въ Римъ. Мы можемъ само да дава-
мы примѣръ и да подрѣжамы съ нашѣхъ-тѣхъ симпатіѣхъ дѣла-
то на свободѣхъ-тѣхъ и на просвѣщеніе-то; дажны сѣмы да оста-
вимъ на вѣрѣмѣ-то да направимъ потребни-ти прѣвобразованія
за честь-тѣхъ и за свободѣхъ-тѣхъ на народѣхъ-тѣхъ. Вѣрѣмѣ-то ще
разрѣши и ще измѣѣте вѣсичко що ѣ устарѣало и развалено. Желѣ-
зна-та патѣ на деспотизмѣхъ-тѣхъ оѣще таготи врѣзѣхъ Европѣхъ-тѣхъ,
и дѣхъ-тѣхъ на священнѣхъ-тѣхъ сѣюзѣхъ оѣще вѣѣ на всѣдѣѣ, нѣхъ вѣд-
на-та сѣ ѣ вѣѣче истрѣкала и раждаѣсала, а другой-тѣхъ не ще
закѣснѣѣ да угасне.

Империѣ-та ѣ мирѣхъ. Това обѣѣшаніе на великѣхъ-тѣхъ чо-
вѣѣхъ, кой-то управлѣѣва честь-тѣхъ на Франціѣхъ-тѣхъ испазни сѣ
честно и праводѣшно. Той не иска да распространи царство-то
си, не иска да подкладе пѣтаени огнища. Орлы-ты мѣхъ распѣ-
стихѣхъ крила-та си, нанстинѣхъ, нѣхъ на редѣхъ до Британскѣхъ-тѣхъ
леѣхъ на другой-тѣхъ край на Европѣхъ-тѣхъ, за да прѣвгради распро-
странение-то, кое-то отъ сто и пѣтдесетѣхъ години на самѣхъ
прибавило ѣ постѣѣнно нови провинци на Русскѣхъ-тѣхъ Имперіѣхъ.
Нѣхъ това распространение сега ѣ възпрѣѣно и много години ще ми-
нѣѣтъ прѣѣди да почене пакѣхъ Россіѣ-та да възлѣѣѣва за прѣѣѣѣ-
мане-то на Цариградѣхъ или за всемѣрна Имперіѣхъ.

Ти е премѣнила намрѣние-то си, и должна е отъ сега да тръгнешъ вътрѣшни прѣсвѣщаванния, единъ по благороденъ и по полезенъ расколъ. Освобождение то на робство-то, железни и жѣтища, тръговецъ и фабрики, ето сегашни-ти нейни грижи, и дано не са отклоняваше отъ тѣхъ нѣкогѣ за другы проекти, по безплодни.

Търско са е прѣдало и то на вътрѣшни устройства и всѣкъ денъ напредъва въ свободни-ти идеи на просвѣщение-то.

Наши-ти сношения съ Австрія отколѣ не са были телескопъ тѣсни като сега. Ти проумѣла е напоследъкъ, че ако не са дѣлимъ мы на нейнѣ тѣ вътрѣшнѣ системѣ, ако и не са чуждимъ на оныя правила, съ кои-то ти са води, наши-ты голѣмци и министри не са республиканци, и нѣматъ намѣрение да бомбардиратъ Триестъ за да введатъ прѣдставително правленіе.

Съ Прусіи-тъ скоро ще са свързани още по вѣче съ единъ родственнъ сюзъ, кой то е драгъ на народъ тѣ и въ двѣти страни, по междъ кои то ревностъ-та кѣмъ свободѣ-тъ и протестанска та вѣра отколѣ са утвердени крѣпко и искрено приятие.

Остава ми брѣнѣтъ за да поговоримъ и за великы-тъ породи, кой то справедливо продѣлва отъ денъ на денъ по голѣмъ сила въ сюзъ тѣ на народи-ти. Ими можемъ да честитимъ себе си че всички-ти разногласни, кои то существува-хъ, устройхъ са миролюбно по междъ двата народа отъ едно племе Англосаксонско, и днесъ готови са да си подадатъ ръка, и заедно да са трудятъ за общо-то имъ напредъване и за интереси на всичко то човѣчество.

Из всички-ти вѣстници не са такась честити, гдѣ то

да биждѣтъ само свѣтлѣ-тъ странѣ на Английскѣ-тъ по-
антикѣ.

Фѣвероамериканскій-тъ конгресъ сѣ откри на 7 Декем-
бри (н. ст.) въ послание-то на президентъ-тъ на тѣмъ съ-
единенѣ республикѣ , съ кое-то сѣ открыва събрание-то , за
въпроси-ти на вѣнкашнѣ-тъ политикѣ на тѣмъ дръжавѣ ,
надазго сѣ говори за несогласие-то съ Англиѣ-тъ , кое-то вѣ
възникнѣ заради среднѣ-тъ Америкѣ ; Г. Бѣхананъ , пре-
зидентъ , надѣсѣ , че то ще сѣ потъкми миролюбно. Той още
честити съединенѣ-тъ республикѣ , че сѣ поддръжитъ приателскы
отношениѣ съ Франциѣ , и засъвършенно согласие , кое-то съще-
ствѣва междѣ кабинети-ти Вашингтонскій (въ Америкѣ) и С.
Петербѣргскій (въ Россиѣ). Въ кытайскій-тъ въпросъ съеди-
ненна-та республика ще приеме участіе заедно съ Англиѣ и
Франциѣ , нъ само съ дипломатическо посредничество , а не съ
орѣжие. Оставаше още единъ въпросъ , кой-то ако и да е чисто
Американскій , има нъравственнѣ интересъ за Европѣ-тъ ; мы
говоримъ за онѣмъ волницѣ , кои-то съ прѣдводителя си Ве-
кера (Walker) излѣзе изъ Республикѣ-тъ съ орѣжие и оти-
де още веднѣжъ да размѣти нѣкоѣмъ малѣмъ дръжавѣ въ срѣд-
нѣ-тъ Америкѣ. Г. Бѣхананъ дръжи слово-то много строго
за тойзи прѣдметъ , и Правителство-то , кажи той , нѣма срѣд-
ство да сѣ противи на тойзи прокѣтъ проектъ , съ кой-то
очевидно сѣ потъпкова междѣнародно-то право. Законодатели
сѣ дажжы , за честь-тъ на республикѣ-тъ , да приемѣтъ
мѣри доста силни за да сѣ възпрети на Американскы-ти граж-
дани да потъпковѣтъ и вожни-ти и чловѣческы-ти закони.
Волко-то за вѣтрѣшнѣ-тъ политикѣ въ президентско-то по-
слание прѣво-то мѣсто заема възстание-то на мармони-ти”
Прѣвъ пѣть , казва Г. Бѣхананъ , смѣты сѣ поивѣвѣтъ на

Американскѣ-тѣ землѣ, дай боже, да бѣде и послѣдній. Трѣбѣ, было що было, да са потѣши-тѣ тые смѣти и да са даде на вземѣтителн-ти да разѣмѣи-тѣ, че трѣбѣ да са почита берховнѣ-тѣ власть на народѣ-тѣ.

Подирѣ това, послание-то президентско издирива причини-ти на финансовый-тѣ кризисѣ, кой-то е причинилѣ толкось вѣдствени въ Республикѣ-тѣ, и смѣло показва, че причина-та на това зло е неблагоприятно-то дѣйствие на финансовн-ти учреждениѣ. Хыладо и четиристотинѣ банка, кои-то и зѣлѣ сѣ устроены, и не благоприятно са управлѣнѣ-тѣ, не сбалансирѣ-тѣ никакви баланси, и часто всичкий-тѣ имѣ капиталѣ е измѣсненѣ, кои-то всѣкий день пѣшѣ-тѣ, безѣ да са повѣряѣ-тѣ, безѣтно количество книги въ трѣговнѣ-тѣ американскѣ. Въ Январни на 1857 год. всичка-та сѣмма на монетѣ-тѣ не надминѣваше 58 милиона доллари, а цѣнности-ти въ обращение-то и що са намираѣ-тѣ въ запасѣ достигѣ-тѣ до 445 мил. отѣ коѣ-то виждамы, че банкобѣ-тѣ сѣ имали въ злато и въ сребро по малко отѣ седмѣ-тѣ часть на цѣнности-ти, кои-то въхѣ пѣснѣли въ обращение. Такѣвъ безѣмѣренѣ кредитѣ на банкѣ-тѣ въ причина, та послѣдоваѣ-тѣ толкось вѣдствени въ трѣговнѣ-тѣ.

Изъ вѣрѣма е да поченѣмѣ нашнѣ-тѣ

ТРАГОВКЫИ ДНЕВНИКѢ

И поченовамы сѣ прийтѣ-тѣ новинѣ. Н. И. Величество Сѣлтанѣ Абдул Меджидѣ Ханѣ, соизволи да разрѣши да са издава въ Цариградѣ единѣ вѣстникѣ само за трѣговнѣ-тѣ, кои-то е поченѣ-тѣ да са издава на различни ѣзыци, надѣемѣ са да го видѣмѣ скоро и на нашнѣ-тѣ ѣзыкѣ.

Финансовый-тъ кризисъ съ успокои малко и въ Америкѣ и въ Европѣ. Въ нѣкои мѣста особито въ Англіи, въ Голландіи и въ Нѣмско испаднѣхъ много тръговскы кѣщи, а въ Франціи удържѣхъ съ фалименты-ты въ свѣдѣнни-ти предѣли. И монета-та, не бѣ толко съ рѣдка. Сконтъ-то кое-то бѣ съ качило до едни цѣни, до кои-то никогы не бѣ стигало, спаднѣло е сега пакъ до естественн-то положенне, кое-то мѣ е дадено и отъ свѣдѣн-тъ и отъ законн-ти. Търговия-та отъ нѣковъ вѣмѣ почела е полека-лека да съ съживѣва. Обаче нѣкои страни особито въ Швейцаріи-тъ Европѣ не съ съ още избавили съвѣмъ отъ това несчастье.

Английскій-тъ вѣстникъ Times смѣта съммѣ-тъ на несплатни-ти дългае на испаднѣли-ти тръговци въ Лондонъ и въ провинци-ти до 50 мил. лири стерлинн.

Во Франціи тръговци-ты дръжѣтъ съ по срьдченъ противъ временни-ти трѣдности. Въ Марсель най главни-ти кѣщи не съ стѣснихъ да извѣжѣтъ ползѣ отъ леснотнѣ-тъ, кои-то имъ е дадена, и вдигнѣхъ пари отъ банкъ-тъ подъ обезпеченне съ стока, и така посръжнѣхъ плащанне-то си на срокъ, и токо-речнъ всички-ты договоры съ исполнихъ неуклонно.

Въ Швейцаріи-тъ Америкѣ, ако и да е поутнѣхъ кризисъ-тъ, нъ тръговия-та още е мрътва смѣтътъ въ Ньюоркѣ само да лежи стока на 40 мил. долари (до 200 мил. франки), кои-то чѣка да съ съземе тръговия-та.

Новини-ти отъ Гамбургъ увѣрѣжѣтъ, че финансово-то положенне съ е управило тамъ. Пишѣтъ още че Дармштадтскій-тъ банкъ предложилъ на Г. Гамбургъ да мѣ даде на заемъ 2 мил. марки бѣнко (до 3 1/2 мил. франки). Учетна-та касса (сконтна касса) е уполичена да направѣ новъ заемъ още до 5 миліона марки.

Въ Нельскій-тъ вѣстникъ пишѣтъ отъ Гамбургъ, че финансовый-тъ кризисъ видимо умалѣва. Побече отъ полвинѣ-тъ дѣла съ очистени, а да нови вѣдн нѣма страхъ. Тѣка съ е набраао толкосъ много сребро, колко-то никогы не е было въ Гамбургъ. Голѣмы-ты зимници на банкъ-тъ не можнѣхъ да свертѣтъ металлическы-ти запаси, и вѣхъ принудены да прѣнесѣтъ мѣднѣ-тъ монетѣ въ зимници-ти на новѣ-тъ борж.

Въ Англіѣ отъ 3 до 10 Декември внесохъ съ сумпы металлы побече отъ 22 мнл, франкы: 100,000 фр. отъ Нью-оркъ 10,525,000 фр. отъ Австраліѣ 8.505,250 ф. прѣзъ Александріѣ отъ Австраліѣ-тъ 1,500,000 ф. отъ Россіѣ-та 287.500 ф, отъ Африкѣ и 184,500 отъ Бразиліѣ, нѣ колко злато и до 1 мнл. ф. сребро донесены съ отъ Европѣ-тъ; и изнесено е право отъ Лондрѣ злато и сребро на суммѣ до 3,625,000 фр. кое-то вничко-то е отишло за Гамбургъ. Освѣнь това изнесено е въ послѣднѣ-тъ недѣлѣ до 5,500,000 фр. побече-то въ сребро.

Смѣтѣтъ че вничка-тъ сумма, кое-то е изнесена отъ Англіѣ въ металли въ 15 дена за Гамбургъ достигла е до 40 миліона фр.

Гамбургска-та борса има блияние и на сѣверни-ти страны, на кои-то тръговци-та побече-то врьби прѣзъ Гамбургъ.

Ето що пишѣтъ отъ С-Петербургу:

” Монета-та отъ день на день става по рѣдка не само въ С-Петербургу и въ Москвѣ, нъ по внички-ти главни тръговскы градове на Имперіѣ-тъ. Въ свращение не видимъ другѣ монетѣ освѣнь хартин на банкъ-тъ; ако иска нѣкои дагы размѣни на металли загубва много. Никогы не е было тако нѣщо, нити въ най лоше-то врьма на войнѣ-тъ; причини-ти съ отъ едни странѣ, высокый-тъ размѣнный-тъ

кърскъ за Лондръ, Парижъ и Гамбургъ, а отъ другъ много-то въскъва стока, що е кнесена въ Империя-тъ, и кой-то много надминва потребности-ти. С-Петербургъ и Москва иматъ да плащатъ много трати търговски, а кърскъ-тъ на рѣбан-ти е много спадналъ въ върѣжъ-тъ, за това изна-сятъ много злато, и така цѣна-та му са въскъчва и до толкъсъ, гдѣ-то полимпернаахъ тз, кой-то е въскогы минѣваахъ по 5 рѣв. и 15 капѣйки стигналъ е до 5 рѣв. 40-45 кап. и може скоро да стигне и до 6 рѣв. Правителство-то приема мѣри за да въспрѣти изнасане-то на монетъ-тъ, и сега са каиатъ, че са отмѣнили ограничєние-то за изнасане-то на монетъ-тъ, кой-то бѣ въвахъ Императоръ Николай.”

Нъ една отъ причини-ти на това стѣснено положєние мь-слимъ да е силно-то развиєане на търговскъ-тъ промышлен-ность въ Россія-тъ въ послѣдни-ти времена; освѣнь даягы-ти желѣзни пѣтища, кои-то сж поченъти подъ управленіе-то на французкы инжинери, ето още колко компани сж са устро-или въ послѣдне-то вѣрѣма:

- 1) Рѣско-то общество за параходство и търговия съ капиталъ до 120 мил. фр.
- 2) Общество Наида за параходство по рѣкы-ти Шек-снъ, Волгъ Камъ, Окъ и тѣхъни-ти притоци съ капиталъ 2 милиона фран.
- 3) Западно-то общество на параходство по вѣра-та Ладогъ и Онѣгъ и притоци-ти имъ рѣкы Нѣвъ, Свири и Шекснъ до Волгъ съ капиталъ отъ 4 мил. фр.
- 4) Общество Нептѣнъ за параходство по Волгъ, Камъ и Шекснъ съ капиталъ 6 мил. фр.
- 5) Общество за да подкана и да подръжа параходство-

то на Волгѣ, Ока, Камѣ и притоци-ти имъ съ капиталъ отъ 400,000 фр.

6) Общество за параходство на Днѣсторъ-тъ съ 1 мил. франк.

7) Общество западна Двина за параходство по западнѣ Двинѣ и прилежащи-ти рѣкы съ капиталъ 1,800,000 фр.

8) Общество Транзитно, за прѣкарованіе на стѣны-ти междѣ Вронштадтъ и Петербургъ съ капиталъ 1,200,000 фр.

9) Общество за параходство на Днѣпръ-тъ междѣ Могилевъ и Кременчугъ съ капиталъ 2 мил. фр.

10) Общество за параходство по Москвѣ рѣкѣ до Волгѣ.

11) Общество за вънкашиѣ тѣрговинѣ съ Русскы стокы съ капиталъ 12 мил. фр.

12) Общество за тѣрговинѣ съ металлургическы произведенны съ капиталъ 4 мил. фран.

13) Общество за да устрои въ С.Петербургѣ заводъ съ капиталъ 4 мил. фран.

14) Общество за страхование отъ пожаръ въ Москвѣ съ капиталъ отъ 10 мил. фр.

Носи съ слѣхъ че въ Тверѣ ще съ устрои общество Сѣверно за тѣрговинѣ съ капиталъ 124 мил. рубль 500 мил. фр.

Ако смѣтнемъ колко капиталы трѣбовѣтъ за да поченѣтъ само дѣйствиѣ-то си всичкы-ти тыи общества, лесно ще съ убѣдимъ, че тѣ не съ останѣли безъ влианіе на финансовый-тъ кризисъ, кон-то и безъ това трѣбоваше да съ отозве и въ Россіѣ-тъ кой-то приема немалко участіе во всемірнѣ-тъ тѣрговинѣ.

Не извѣстѣхъ отъ удари-ти на всеобщий-тъ кризисъ и приморскы-ты тѣрговскы градове на Востокъ, само Цариградъ, чини ни съ, кой-то е навикнѣлъ на единъ постойный

кризисъ не осѣти твърдѣ влияниѣ-то на бременный-тъ кризисъ, Нъ не можемъ да кажемъ, че и реакциѣ-та (отвъртѣ-прекъсно-бане-то) на той-зи кризисъ е останала безъ влияние на цариградскѣ-тъ борѣ, кое-то за мнозинѣ бѣ толкъсь пагѣбно, колко-то-и самый-тъ кризисъ. Монета-та нѣведнѣжъ посочи на спадане, мнозина кои-то нмахъ доста запасъ искахъ да продадѣтъ. Страхъ-тъ сѣ величи, а тѣѣ още повече свали цѣнѣ-тъ и, всѣхъ-тъ глѣдаше да продаде безъ да изгуби брѣмѣ, и никой не мисляше, че пакъ ще сѣ повърне вѣтрѣ-тъ. И тѣѣ повърчане нанстинѣ незаконнѣ, монета-та поченѣ пакъ да сочи на качуване.

Въ прѣвѣй-тъ нашъ Дневникъ споменѣхъмы, че Наше-то Правителство приема мѣри за да устрои финанси-ти си, отъ кои-то много страдае търговия-та по всичко-то царство. Една комиссиѣ временна е составена, за да устрои той-зи въпросъ, и ти е изложила единъ проектъ, главни-ты пункты, на кой-то сѣ вече извѣстны. Той бѣ съобщенъ официално на чужестранни-ти посланици и сѣ посрѣшнѣ съ голѣмѣ радостъ. Всички-ты захвалѣхъ и искренности-тъ, съ кои-то министри-ты на негово императорско величество и съвѣтъ-тъ на Танзиматъ-тъ излагѣхъ свои-ти намерения, и простотѣ-тъ на тѣѣ многосложнѣ махуниѣ.

Мы смѣ дажъны да вземемъ въ нашъ-тъ дневникъ той-зи документъ, кой-то надѣемъ сѣ ще сѣ посрѣшнѣ отъ наши-ти читатели и особито отъ търговци-ти съ союзнѣ, като едно доказателство за добро-то и здраво-то намѣрение на высоко-то наше Правителство за да устрои финансовѣ-тъ си системѣ и да устрани сегашно-то положение, кое-то е пагѣбно не само за частни-ти интереси, но и за интереси-ти на само-то Правителство. Испазение-то на той-зи планъ ще бѣде голѣмо благодѣйниѣ за Империя-тъ и заедно съ другы проек-

ти, кои-то са обсаждатъ въ Танзиматъ-тъ, ще управи финан-
си-ти и ще удара въ кредитъ-тъ на Царство-то въ Европѣ

Проектъ

За погашение на текущи - ти дъгове.

Отъ нѣколко години на самъ, нѣ особенно отъ една го-
дина, правителство-то на Бисокъ-тъ Портъ обзрило е
внимание-то си на финансовъ-тъ въпросъ и на нѣждъ-тъ за
прѣсѣбразование-то на монетнѣ-тъ си системѣ.

Нѣ прѣпатствени-та, кои-то трѣбваше да са отстра-
нижъ, не са вчерашни. Главни-ти причини на това положение,
което иска едно брѣзо и дѣйтелно лѣкуване въскъчѣжъ са
еще до прѣдъидѣще-то царствование. Сѣлтанъ Махмѣдъ за
да посрѣщне разноски-ти и вознаграждение-то на войнѣ-тъ
на 1828—1829 год. пуси низкъ монетъ подъ название беш-
ликъ, съ нарицателнѣ цѣнѣ, кои-то споредъ фирманъ-тъ, кой-
то утвърди това дѣйствие, постепенно трѣбваше да са из-
важче отъ употрѣбление до 1843 год. до 500 мил. грошове въ-
хъ пѣснѣти вешанци.

Различни обстоятелства не дадохъ времѣ да са изпла-
ни това обѣщание.

По подиръ въхъ създадени каймета — пари - хартин, за да
дадѣ-тъ на правителство-то срѣдство да посрѣщне разноски-
ти на войнѣ-тъ съ Египетъ. Сѣмми-та на всички-ти пари
отъ хартин простира се до 570 мил. грошове.

И така и вешанци и каймета обръщахъ са едно до друго.
Сега подиръ едно здраво обсаждане на тойзи въпросъ

правителство-то предлага единъ проектъ за погашение-то на всички-ти текущи дългове, като са избякватъ отъ употреблението каймета, сехымы и пр и пр.

Всѣко-то за бешалици-ти остава за да ги избякче отъ свързание-то единъ банкъ, кой-то ще са устрои по изсна.

Ето проектъ-тъ за възражение-то на текущия-тъ дългъ на Империя-тъ.

1.

Всичка-та монета отъ Хартия-тъ дава ли лихвъ или нѣ, кои са нахожда сега въ свързание, ще са избякче съвсѣмъ. За той-зи край, и за да са наплатятъ ешамъ мѣнтазе-та и другы текущи дългове на различни-ти управления, ще са издадатъ облигации (записи) на правителство-то подъ название нобы сехымы.

2.

Само нобы-ты сехымы ще представятъ отъ сега текущи-ти дългове на правителство-то, ще са впишатъ въ государствени-тъ дългова-тъ книгъ, ще иматъ замонетно основание турска-тъ лира (златно-то меджидие) ще иматъ лихвъ по 6 % ще са доплаща още по 2 % въ години-тъ за погашение на капиталъ-тъ. Лихва-та и погашение-то ще са плаща-тъ златно меджидие по 100 гроша.

3.

Хартии-ти, кои-то даватъ лихвъ ще престанатъ да са свързатъ отъ 1 Марта на текуща-тъ години (1274) и кой-то ги има дълженъ е до три мѣсца подиръ той-зи срокъ да ги развѣки на нобы сехымы. Каймета отъ 10 до 20 гроша, кои-то не плашатъ лихвъ могатъ да останатъ въ свързание,

и ще опазватъ законный-тъ си курсъ още двѣ години отъ 1 Марта. Правительство-то ще земе потребни-ти мѣри за да се избавятъ отъ обрѣщение-то въ той-зи двѣгодишенъ срокъ. Вшамъ-мѣнтазе-та, кон-то даватъ лихвъ по 8 % ще се промѣнятъ за нови сухими чрезъ три години. Сбаче кой-то има вшамъ-мѣнтазе-та и каймета отъ 10 и 20 гроша могатъ да ги промѣнятъ за нови сухими во всяко время въ продолжение-то на горѣреченный-тъ срокъ.

4.

За да може правительство-то да избавче отъ обрѣщение-то всички-ти стари хартии, и да удрани текущи-ти дългобе на различни-ти управления ще издаде нови сухими на 12 $\frac{1}{2}$ мнл. лири тѣрскы по 100 гроша, и догдѣ се погаси всяка-та таи сѣмма, хазна-та есѣка година ще внася монетъ колко-то е потребно за да се наплати лихва-та по 6 % и погашение-то по 2 % вързе всички-тъ сѣмми на пѣснѣти-ти сухими. И колко-то остане отъ лихвъ-тъ вързе онѣмъ сѣмми, кон-то постепенно се погашава, ще се надбава есѣкъ години на капиталъ-тъ за погашение-то. И така окончателно ще се погаси сѣмма-та 12 $\frac{1}{2}$ мнл. тѣрскы лири въ продолжение на 24 години. Есѣкъ години ще се теглятъ на лото едно число отъ нови-ти сухими и номеры-ты, кон-то се истегаютъ, ще се наплатятъ въ цѣлостъ съ монетъ.

5.

Правительство-то предлага за обезпечение на плащание-то всички-ти доходи отъ мыто-то (гюмрюкъ-тъ) и дрѣгы частии налоги въ Цариградъ.

6.

Нобы-ты сехъ-мы ще са продажѣтъ на прѣдзвѣстель-тъ, и можѣтъ свободно да са продажѣтъ и купѣжѣтъ, като правительственны фонды, споредъ обычай-тъ, кой-то сущестѣва въ дръгы-ти страни; нъ не можѣтъ да са обръжѣтъ като менетнѣ хартиѣ.

7.

За да са исполнѣи той-зи проектъ и да са плаща лихвѣта и погашение-то на текущѣи-тъ должѣще са устрои въ Цариградѣ отдѣлна касса подъ названіе кредитна касса, кой-то ще са нахожда подъ управленіе и настоятельство на единъ управителный съвѣтъ — составенъ отъ единъ управитель, единъ подуправитель и десять директора, — отъ главни-ти банкири цариградски. Во всѣкъ случай той-зи съвѣтъ ще зависи отъ министерство-то на финанси-ти, и немѣе да прѣдстава смѣтки-ти на свое-то дѣйствіе.

8.

На управителный-тъ съвѣтъ на кредитнѣ-тъ кассѣ са възлага да пѣща въ опрѣщенне ноби-ти сехъ-мы, да ги внаса въ должѣжѣ-тъ книгѣ и да дръжи редовно списки-ти на вичны-ти текущи должѣбе. Тамъ касса ще са нахожда подъ печати на членови-ти на съвѣтъ-тъ въ онова мѣсто, ково-то ще са укаже отъ правительство-то, и тамъ ще бѣде събрание-то на управителный-тъ съвѣтъ.

9.

На всѣкъ хартиѣ, кой-то са размѣни отъ кредитнѣ-тъ кассѣ на ноби сехъ-мы, ще са ударъ печать, за да са знае че е размонетена — печать-тъ ще са нахожда въ управителный-тъ съвѣтъ. Всѣкъ мѣсѣць размонетени-ти хартиѣ ще са прѣдставѣтъ на министерство-то на финанси-ти за да ги

пострѣбен и да заличн нолмери-ти въ тѣфтери-ти си, и зѣбано съ хартин-ти ще са прѣдстава отъ Свѣѣтъ-тъ и едниъ син-токъ, кой-то ще показва какви хартин са размоетени.

10.

Издаине-то на нови-ти сехыми, колко-то съ потрѣбны за да са нкѣпѣтъ каймета-та, кои-то даваѣтъ анхѣа, ще послѣдсва въ три мѣсаца отъ 1 Марта 1274 год. и отъ те-ба ерѣма ще са внасятъ сумми-ти, съ кои-то има да са посрѣдне плащанне-то на анхѣа-тъ и на погашение-то на прѣ-ве-то издание. Баймета-та отъ 10 и 20 греша и ешамъ-мѣнтазета могатъ да са премѣнѣтъ, прѣви-ти въ прода-жение на двѣ години, а другы-ти въ три години. Свѣѣтъ-тъ на кредитнѣ-тъ касъ ще прѣдстава всѣкъ годниъ на ми-нистръ-тъ на финанси-ти едниъ нотъ подписанъ и запечата-нъ съ печатъ-тъ на Свѣѣтъ-тъ, въ кой-то ще са показва какви суми съ потрѣбны за плащанне-то на анхѣа-тъ и на погашение-то на нови-ти сехыми, съ кои-то съ размѣненн каймета и ешамъ мѣнтазета; и таа сумма ще са прилага до онѣжъ, кои-то е отчислена за прѣво-то внасане. Всичка-та сум-ма, която ще са отпѣсне въ кредитнѣ-тъ касъ ще достигне до 1 Марта на 1277 год. до кога-то ще са извършилътъ всич-кы-ти операции, до 100 млн. гр.

11.

Внасане-то, кое-то ще са отпѣса отъ хазнѣ-тъ всѣ-къ годниъ на касѣ-тъ споредъ 5 пѣнктъ за да покрѣе анх-ѣа-тъ и погашение-то на нови-ти сехыми, ще са распрѣдѣ-ли за да са внаса помѣсачно, подъ подписъ на управителный-тъ Свѣѣтъ, и ще са дръжи на менѣтъ въ кредитнѣ-тъ кас-ѣ, въ кой-то всяка-та потрѣбна сумма трѣбѣ да е гото-ва патнайсаѣтъ дѣна прѣди два-та срска на плащанне-то.

Всѣмъ годичнѣ управительнѣ-тѣ Счетѣ-тѣ на кредитнѣ-тѣ нассѣ ще обнародова въ разнѣци цариградскѣ вѣстѣици отчетѣ за свои-ти дѣйствѣи.

12.

Сумми-ти, кои-то ще сѣ нахождѣтѣ въ тѣмъ кассѣ ни въ какѣмъ случѣи немогѣтѣ да сѣ сберѣтѣ на другѣ предметѣ, нѣти пакѣ да сѣ раздаѣтѣ нѣкомѣ и за най краткѣхъ срокѣ, а въ противенѣ случѣи вѣи-ти членсѣ на Счетѣ-тѣ сѣ задаѣжены да отговарѣтѣ лично и да допознѣтѣ кассѣ-тѣ.

13.

Новѣ-тѣ сѣхѣимѣ ще сѣ писаны на Тѣрскѣи и Францѣзскѣи ѣзыци, и всѣко парче ще има печать-тѣ на Министерство-то на финанѣ-ти, и печать-тѣ на министрѣ-тѣ, и ще има дѣмѣгѣ, за да сѣ знаѣ че ѣ внесено въ книгѣ-тѣ отѣ управитель-тѣ или отѣ подѣ управитель-тѣ на кассѣ-тѣ, освѣнъ тѣмъ ще бѣде подписано съ Европѣйскѣи вѣки отѣ дѣамѣна отѣ директорѣ-ти. Сѣхѣимѣ-тѣ ще имѣтѣ число отѣ 1 Марта и 1 Юниѣ; полгодишна-та лихѣа на прѣви-ти ще сѣ плаѣа на послѣдѣни ѣгѣдѣста и послѣдѣни Феврѣарѣи, а лихѣа-та на вѣтори-ти — на послѣдѣни Ноемѣрни и послѣдѣни Јани.

14.

Лихѣа-та на оныѣ хартиѣ, кои-то даѣтѣ лихѣѣ, ако не ѣ платѣна до 1 Марта, ще сѣ плаѣа отѣ кредитнѣ-тѣ кассѣ за счетѣ на министрѣ-тѣ на финанѣ-ти, като сѣ прѣдѣзѣи за да сѣ разѣмѣи, до гдѣ да сѣ пѣстѣтѣ сѣхѣимѣ за разѣмѣнѣ-тѣ имѣ.

15.

Осѣнѣ хартиѣ на банкѣ-тѣ, кои-то ще сѣ ѣстроѣ съ дозволение на Правѣтелѣство-то, нѣма да сѣ издаѣтѣ за напрѣдѣ другѣ хартиѣ нѣти съ лихѣѣ, нѣти безѣ лихѣѣ.

КНИЖЕВНЫЙ ДНЕВНИКЪ.

Прозвѣдѣмы да съ перадовѣмы заведно съ всичкы-ти читателѣи, или да речемъ по добрѣ съ всичкы-ти благари за профобразование-то на Цариградскый вѣстникъ. Ако бы было това профобразование само възнкашно, и то не бы останѣло не забѣлѣжено въ нашѣхъ-тѣхъ лѣтописъ, нѣ мы виждамы че отъ новѣхъ годиниѣхъ той-зи листъ поченова новѣхъ животъ, и издатель-тѣхъ мѣ прилагѣ всичко-то си усердѣе за да го възвѣси на единъ степенъ съ най добри-ти вѣстници. Въ единъ отъ послѣдни-ти листове (11 Іаннуари) издатель-тѣхъ свръща вниманіе-то на читателѣи-ти си на подлистникъ-тѣхъ, нѣхъ подлистникъ-тѣхъ, колко да е приутиѣхъ и хубавъ не може да даде характеръ на единъ политическый листъ, за това прѣемамы смѣло да посочимъ на читателѣи-ти на той-зи листъ на другъ часть ко-то споредъ наше-то мнѣніе дава мѣ и характеръ и интересъ. Нѣхъ мыслимъ ако быхъ болгарскы-ти извѣстия, на кон-то сочимъ, и кон-то повтарѣмы пакъ даваѣтъ и достоинство и интересъ на той-зи листъ, ако быхъ тыи извѣстия съ излагали безъ раздѣленіе, а въ свѣтъ-тѣхъ часть на вѣтрѣшнѣи-ти извѣстия, издатель-тѣхъ не бы съ стѣснѣвалъ, и бы ималъ побече свобода въ изложеніе-то имъ; Или да речемъ по просто не быхъ съ мѣтали въ очѣи. Овѣ издатель-тѣхъ има по голѣмъ опытность отъ насъ, а намъ остава само да го благодаримъ отъ все сърдце за ново-то усердѣе, ко-то доказва съ дѣло.

Въ прѣвѣи-тѣхъ нашъ дневникъ споменѣхъмы за новоотворѣнѣ-тѣхъ типографіѣхъ и за прѣвѣ-тѣхъ книжкѣхъ, ко-то съ издаде въ неѣхъ. Сега имамы прѣдъ очѣи-ти си и другъ: Историѣ отъ вѣхъто и Ново-Завѣтна-та Церковь. Преведена на болгарскы. Заглавие-то показва содержаніе-то на тѣхъ книжкѣхъ, а колко-

то за изыкъ-тъ на прѣводъ-тъ и прѣдставамы на читателни-
ти наши мнѣніе-то на едного отъ най способни-ти наши съ-
дци, Г. Райнова¹⁾ кое-то е изложено въ едно писмо до прѣво-
дитель-тъ, отъ когото имахмы честь да получимъ копийъ, за
да украсимъ съ него нашия-тъ дневникъ: ето това писмо :

Г о с п о д и н е ,

Случайно четохъ ръкописъ-тъ въ на Исторіа-та отъ" въз-
то-и-Ново-Завѣтна-та Церковь, преведена на Български.

Македонско-българско-то наречіе кое въ той прѣводъ ъ-
употребявате, Господине, възхитило ме до той — степенъ цю
не помна да съмъ челъ въ изыкъ-тъ ни нѣщо погрѣшно и по
благогласно отъ то наречіе. Токмо ми е жалъ че не могъ и
азъ да го подръжъ, а ꙗкоже по много быше ми жалъ ако бы
видѣлъ Васъ, Господине, да съ удавите отъ то Ваше матerno
Македонско-българско наречіе кое, по мое мнѣніе, превосходи
вси-тѣ наречія български относительно на благогласіе-то и сла-
дотъ-та си, и кое изъ таа причина, става особено сходно
на стихотвореніе. —

Какъ было бы, Господине, ако съ изостави члено отъ съ-
ществителни-тѣ спроведени съ единъ опредѣлителна уже рѣчь
какъ: мой, твой, нѣговъ, нашъ, вашъ, нъновъ, свой, такъый какъ-
ыйъ, на примѣръ моя майка или майка моя место моя-та май-
ка или майка-та моя; также и отъ относительно-то место-

¹⁾ Г. Константинъ Райновъ редомъ отъ Пловдивъ (въ Фра-
кыиъ) членъ отъ Вѣдетскій Едренскій Съвѣтъ и отъ Врими-
нално-то Съдобище. А сега временно изпълнява длъжность Жо-
убина при Императорско-то Оттоманско Министерство Просвѣще-
ния. Вавалеръ отъ Нишанъ Ифтихаръ и др.

именіе кой ком кое, що. Тѣмъ мыслямъ же еще самъ избѣгнува мостѣнїа-та пренсходяща отъ често-то повторакање на членовитѣ, а най паче на единственую членъ среднѣго рода : кое, що место кое-то, что-то.

Вашегъ Високопреподобїа
искренный почитатель

Іаннуарїа 10 1858. Цариградъ.

В. РАИНОВЪ.

Високопреподобноме
Господинѣ Архимандритѣ Партеїю,
управителю Българскаго училища и
настоятелю Бзл. Церк. въ Цариградъ. —

ОБЩИИ ДНЕВНИКЪ

Не ни дава сердце да внесемъ въ нашій-тѣ дневникъ скръз-ни вѣсти, нѣ една лѣтопись е должна да вѣлѣжи всичко; и весело, и скръзено, и приятно, и неприятно.

И телеграфы-ты и вѣстници-ты разнесохъ по свѣтъ-тѣ извѣстїе-то за пренсшествїе-то, кое-то самъ слыши въ Парижъ на ²/₁₄ Іаннуарїа: Кога Императоръ Наполеонъ съ Императрицѣ-тѣ отхождаше въ театръ-тѣ съ калѣскѣ, нѣкои си злодѣйци пѣстихъ бомби въ калѣскѣ-тѣ, нѣ само единъ крѣшмъ ударилъ въ калѣскѣ-тѣ — двѣма отъ тѣлохранители-ти, кои-то спроваждали калѣскѣ-тѣ были ранены — нѣкои вѣстници прибавѣтъ, же единъ крѣшмъ пробѣлѣ капелѣ-тѣ на Императоръ-тѣ. Злодѣйци-ти самъ ѹловени отъ полицїи-тѣ.

Въ трѣговскїй-тѣ нашъ дневникъ не споменѣхъмы за единъ новъ трѣговскъ компанїи на павѣе, кои-то самъ е ѹстроила въ Парижъ, нѣ мыслямъ, же по прилично мѣсто за да споменѣмъ за неѣ, е тѣка.

Актописецъ-тъ на единъ парижскій вѣстникъ извѣства, че въ Парижъ сѣ е отворила нова компания страхователя (сигорита) на акциѣ, кои ще прѣима на страхъ (сигорѣва) хубость-тъ на жени-ти на акциѣ-ти на тѣѣ компанииѣ, прѣди да сѣ издадѣтъ, качила сѣ е цѣна-та имъ; и акционеры-ты сѣ надѣѣтъ да полувѣтъ добръ полвъ, защото тѣѣ компании не е за да страхѣва (сигорѣва) нити отъ пожарѣ, нити отъ бурѣ, нити отъ градъ, нити отъ смръть. Що е една къща, ако изгори, или една гемия ако потъне, или една нива, ако ѣхъ побие градъ, що е и самый-тъ животъ, що е всичко това при изгубенѣ хубость?

Нова-та компания, мы рекохъмъ, страхѣва (сигорѣва) женскѣ-тъ хубость.

Споредъ уставъ-тъ на компанииѣ-тъ всѣка жена сама цѣни хубость-тъ си за колко-то иска, и споредъ тѣѣ суммѣ плаща премияѣ на компанииѣ-тъ, и споредъ вѣѣма-то, за колко-то сѣ сигорѣва; Компании-та дѣли стокѣ-тъ си на два разряда; единъ отъ 15 - 30 години, а другъ отъ 30 до 50 год. и споредъ това дѣление и премия-та е различна.

Компании-та сѣ задължава да плаща на сѣни, кон-то отъ болѣсть или отъ другъ случайнѣ причинѣ изгубѣтъ хубость-тъ си, суммѣ-тъ за кои-то е била оцѣнена хубость-та имъ.

Ако бы компании-та да не сѣ съгласи да плати на нѣкоиѣ жениѣ, кои мысли, че има право да получи платѣ, то избирѣтъ сѣ посредници да разсѣдѣтъ дѣло-то. Из посредникѣ не може да бѣде чловѣкъ по млада отъ 25 години и постаръ отъ 60 години.

Книжка прѣгледана и одобрена отъ царска-та ценсѣра за да се печети.

У ТАКА ПЕЧЕТНИЦА СЖ СЕ ПЕЧЕТЛИ И
СЕ НАМИРЖТЪ ЗА ПРОДАЖБА:

СВРАТЕНІЕ НА ТУРСКИ-ТА ИСТОРИА ПРЕВЕ-
БЕДЕНА, ПОПЪЛНЕНА И ИЗДАДЕНА ОТЪ П. СЛАВЕЙКОВА.

ЦѢНА-ТА Ё Е 1 ЦБАНЕЦЪ

КРАТКА СВЕЩЕННА ИСТОРИА ПРЕВЕДА^{ТА} ОТЪ
ПРХИМАНДРИТА ПАРТЕНІА ЗОГРАФСКИЙ.

ПРЪВЪ-ТА ВНИЖКА (ІАНДАРІА) ОТЪ БЛАГЪР-
СВИ-ТЪ ВНИЖИЦИ.

У СЖША-ТА ПЕЧЕТНИЦА СЕ НАМИРАТЪ
ПОДЪ ПЕЧАТЪ:

ВРАТВО СВЕЩЕННО ОГЛАСЕНІЕ ИЛИ ПРИ-
ВЛЧАНІЕ (КАТЕХИЗИСЪ) ПРЪВЕДЕНЪ ОТЪ ВЪНКА
ХРИСТОВА.

ПЪРВА ХРИНА НА ЗДРАВІА ЧЕЛОВѢЧЕСКИ УМЪ, ПРЪ-
ВЕДЕНА ОТЪ ИВАНА П. ЧІЧІ.

БЛАГРОВЪ-ТИ КНИЖИЦИ

ИЗДАВАТЪ СЪ ДВА ПЪТИ ВЪ МѢСЯЦЪ-ТЪ НА 5 И 20 ЧИСЛО.

ЦѢНА-ТА НА ГОДИШНО-ТО ИЗДАНИЕ (24 Книжки) е:

ВЪ Цариградъ 5 меджидиета сребърни.

По всичкото Турско 5 $\frac{1}{2}$ медж. "

ВЪ Сербия, Влашко и Молдавия 6 мед. ср.

Една-та Книжка сама $\frac{1}{2}$ меджидие сребърно.

Подписка-та се приема само за единъ годишъ
отъ тыя лица:

Отъ настоятели-ти на БЛАГРОВ. КНИЖИЦИ
Г. Г. В. Мариновичъ и К. В. Славчевичъ въ Цариградъ.

Отъ Г. Доктора С. І. Чомакова въ Пловдивъ.

Отъ Благород. Г. Ст. Грунвалдъ въ Вѣнзанажъ.

Отъ Г. Иванча Столнова въ Бѣск. Заара.

Отъ Г. Т. Х. Бойчова въ Шѣменъ.

Отъ Г. Пантеан Х. Г. Весимова въ Търново.

Отъ Г. Братѣи Х. Петкови въ Русчукъ.

Отъ Г. А. Н. Каракашъ въ Свищовъ.

Отъ Г. Георги Казакова въ Тѣлча.

Отъ Г. Хр. Георгиева въ Бѣвренъ.

Отъ Г. Мих. Поповича въ Ибрана.

Отъ Г. М. и А. Петрамовичъ въ Гюргево.

Отъ Г. Евлогий Георгиева въ Галацъ.